

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

Година XXVIII
БРОЈ 835.
30. децембар 1967.

КАПЕТАН Кејт

Стари интригант Вростов смислио је план. Уосталом, није му било тешко да продужи Кејтин воравак у Одеси знајући да ће на тај начин изазвати сукоб међу вереницима.

Наш идући број појавиће се у новом формату, у суперколору и с новим стриповима!

РОГОВИ И КОПИТА

АНЕГДОТЕ

У совјетском листу „Литературнаја газета“ постоји рубрика „Рогови и копита“ — зидне новине Клуба 12 столица у којој се објављују хумористично-сатиричне вести које су понекад измишљене. Рубрика је, како сте већ можда претпоставили, добила име према истоименој „еткузној станици“ коју су водила деца поручника Шмита, Остап Бендер и Шура Балаганов, у роману Илфа и Петрова „Златно теле“.

ИСТОРИЈА ФУДБАЛА

Многобројни љубитељи фудбала могу се упознати с интересантним брошуром П. „Све о фудбалу“, која је управо изишла из штампе и у којој је наведено безброј чињеница из историје те древне игре.

У старој Индији живе фудбалере замењивали су коштаном фигурицама, а фудбалско игралиште смањивали неколико десетина пута и делили на 64 квадрата, наизменично обојена црно и бело. Међутим и такав, фудбал нимало није изгубио од своје спектакуларности.

У старим временима у Ру-

сији фудбал је био цењен, као игра људи снажних телом и духом, који су демонстрирали своју снагу и младост. Фудбал се, изгледа, у то време звао друкчије и није се играо ногама, већ рукама, а уз то и без лопте.

СТАТИСТИКА

Алкохол је — отров! У истоименој брошури лекар-терапеут наводи убедљиве податке који су доказ штетности алкохола. Од хиљаду алкохоличара које је испитивао аутор брошуре, 272 не свирају на виолини, 304 немају телефон, 934 никада нису добили на лутрији. Ова злослутна статистика натераће на размишљање поклонике добре капљице.

НОВО У ЛИТЕРАТУРИ

... Време је да се искорене прекршаји ти! Запамти, неразумни пешаче клети: Ко саобраћајна правила крши, Обавезно ће било кад умрети!

Ови стихови песника Љ. тачно одражавају основну идеју његове трилогије у стиховима „Зелено и црвено“.

ДОКЛЕ ТАКО?

Данас је у нашу редакцију дошао грађанин Гунђалић захтевајући да најоштрије критикујемо пекарска предузећа и санитарну инспекцију. Његов захтев је сасвим оправдан, јер он нам је као доказ небрижљивости поменутих установа донео већу хлеба у којој се налазио велики комад шунке.

ВЕСТ

Сазнајемо да млади и талентовани песник М. свако-

дневно наарања у познато са-стајалиште авангарде — гостиницу „Код Пегаса“, где у ове хладне зимске дане пије чај са румом, али без чаја.

КРАТКОВИДОСТ

Познатом књижевном критичару Н. очни лекар је препоручио лужи одмор с обзиром на рапидно слабење његовог вида. Наиме, лекар је установио да је критичар Н. толико кратковид да ствари које погледа данас, види тек сутрадан.

ГОЛФСКА СТРУЈА ИМА СУПАРНИЦУ

Голфска струја преноси за 24 часа двадесет пута више воде него све реке на Земљи. Научнике је одавно интересовало питање шта бива с овом огромном количином воде. Познато је, наиме, да не постоји на површини никакав ток који би враћао воду коју доноси Голфска струја. Међутим, недавно су амерички океанолози који су вршили истраживања

УСАВРШАВАЊЕ

После трогодишњег боравка у Јапану, где је усавршавао вештину „карате“, наш познати мајстор тога спорта Д. Д. извео је јавну демонстрацију ове вештине. На масивном столу, на две пречаге, пред њим је било наслано десет цигли једна на другу. После триминутне концентрације Д. Д. је страховитим замахом ударио шаком по циглама и сломио — руку.

ВИСОК ПОЛОЖАЈ

Карл Голдмарк се једном нашао у друштву неке врло радознале и говорљиве даме. Она се заинтересовала шта је он по професији.

— Композитор — одговорио је Голдмарк, али дама је ћутала, на шта је Голдмарк прецизирао:

— Композитор, аутор „Краљице од Сабе“.

— О — усклинула је обрадована дама — зашто одмах нисте рекли да на царичином двору заузимате тако висок положај.

ОН СЕ НЕ СМЕЈЕ

Бечки диригент Хелмесбергер љутито је рекао комичару Бауерфелду, који је разговарао и смејао се за време концерта:

— Зашто сте се смејали, док је свирао мој оркестар? Ја се никада не смејем на вашим представама.

КАД НЕ БИХ БИО

Прича се да је Карло V запитао Микеланђела шта мисли о Албрехту Диреру. Овај је одговорио:

— Кад не бих био Микеланђело, више бех волео да сам Албрехт Дирер него Карло V.

ЗА ЊЕГА ЈЕ ЛАКО

Године 1903. у Лондону је невиђен успех имала представа „Пастир и његов пас“: дресирани пас, звани Карло, узек је привлачно гомиле гледалаца. Једног јутра глумац који је играо главну улогу дошао је директору Шеридану и рекао:

— Представа мора да се промени. Болест је болест. Шеридан је пребледео.

— Да, господине директоре — наставио је глумац — болестан сам.

— О — с олакшањем је уздахнуо директор, хвала богу да није пас! Вама ћемо наћи замену.

ПОКВАРИТЕ ЧОРБУ

Док је једном обилазио болницу, лондонског психијатра Џона Монроа зграбили су болесници који су радили у кухињи, да би га ставили у казан у коме је врела чорба. Лекара је спасао присебност.

— Сачекајте тренутак — рекао је он. — Дозволите ми да се свучем, иначе ће вам моје одело и чизме покварити чорбу.

Ripley's Веровали или не!

СКАН ДЕ ВИЛНЕВ (1756-1794)

ЈЕДАН ОД ВОЂА ФРАНЦУСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ ПРОЧИТАО ЈЕ У ДЕТИНСТВУ ЈЕДНУ ПРИЧУ О ДЕЧАКУ КОЈИ ЈЕ СТРАДАО ОД ДИВЕЛИХ ЗВЕРИ И ПОСЛЕ ТОГА ЈЕ ЧЕСТО САЊАО ДА ГА ЗВЕРИ ПРОКДИРУ.

ЈУНА 1794. ВИЛНЕВА И ЈЕДНОГ ЊЕГОВОГ ПРИЈАТЕЉА РАСТРГАО ЈЕ ЧИПОР ГЛАДНИХ ВУКОВА.

4 ЗЛАТНЕ ШИПКЕ

НАБЕНЕ У ГРОВНИЦИ ФАРАОНА ТУТА, САВИЈЕНЕ СУ ПОД УГЛОМ ОД 26,5 СТЕПЕНИ ЗАТО ШТО ЈЕ ТО УГАО ПРЕЛАМАЊА СВЕТЛОСТИ — А СТАРИ ЕГИПЉАНИ СУ ВЕРОВАЛИ ДА ЊЕ СЕ ЊИХОВ ПРЕМИНУЛИ ВЛАДАР УСПЕТИ НА НЕБО НА ЗЛАТНОМ СУНЧЕВОМ ЗРАКУ.

НА ПОШТАНСКОЈ МАРЦИ

КОЈУ ЈЕ ИЗДАЛА ПРИКА 1954. ГОДИНЕ, НАЛАЗИ СЕ ЦЕО ТЕКСТ ДЕБАТЕ О СТАТУСУ КИПРА ВОЂЕНЕ У БРИТАНСКОМ ПАРЛАМЕНТУ УКУПНО 746 РЕЧИ.

СОЧНО ЗЕЛЕНО ЛИШКЕ

УЖУНАСТЕ БИЈОКЕ ГАБОР, КОЈА РАСТЕ У САХАРИ, СМРТНОСНО ЈЕ ОТРОВНО

ЈЕДРЕЊАК БАУНТИ

САГРАЂЕН ЗА СНИМАЊЕ МОДЕРНЕ ВЕРЗИЈЕ ФИЛМА КАО ТАЧНА КОПИЈА БРОДА НА КОЈЕМ СЕ ДОГОДИЛА ЧУВЕНА ПОБУНА КОШТАО ЈЕ МИЛИЈАРУ ДИНАРА — ДОК ЈЕ ОРИГИНАЛНИ „БАУНТИ“ ОД ПРЕ 174 ГОДИНЕ СТАЈАО СВЕГА 10 МИЛИОНА ДИНАРА

АНТОНИО ПЕРИНО (1550-1608)

ИТАЛИЈАНСКИ ПРОФЕСОР УНИВЕРЗИТЕТА, ПРЕДАВАО ЈЕ ТЕОЛОГИЈУ 3 ГОДИНЕ, ФИЗИКУ 4 ГОДИНЕ, МАТЕМАТИКУ 5 ГОДИНА, МЕДИЦИНУ 6 ГОДИНА, ПРАВО 7 ГОДИНА И УМРО ЈЕ 8 ГОДИНА ПОСЛЕ ПОВЛАЧЕЊА СА УНИВЕРЗИТЕТА.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ДЕНИС И СВЕТЛЕКЕ БУБЕ

У

ИДУЋЕМ БРОЈУ КОЈИ ИЗЛАЗИ У НОВОЈ СУПЕРКОЛОРИ ТЕХНИЦИ НАКИ КЕТЕ И НОВЕ ДОЖИВЉАЈЕ МАЛОГ ДЕНИСА

835

сти Игор открио тамо скривше новогодишњих поклона а у њему и трубу у коју већ два сата не престаје да дува. Отац је казао да ће одмах доћи, али га пани Протова није чула јер је још код куће зачепила уши ватом и увређено је изјавила да је то страшно кад чак ни празници не чине људе бољим и човечијим, треснула вратима и отишла. На срећу вечитих играчака, као ни вечитих мотора, перпетума-мобиле, нема. Звучи трубе су замукли.

Али, негде у близини разлегао се тресак као да је пукао топ. Срећом, то није топ већ само чиније с воћем и новогодишњим печењем које је тата испустио износићи их на празничку трпезу. Мама му је са сузама у очима захвалила на помоћи и с именима свих светаца на уснама почистила трагове татине приљепности и спретности.

Када се посао приближио крају и када се могло претпоставити да је за празник све спремно, око кућног огњишта почели су полако да

Јуче је отац једним ударцем усмртио два новогодишња шарана и тиме у нашој згради свечано означио почетак празника. То је био знак за остале станаре тако да се за трен ока на степенишном одморишту створио ред од сусетки и свака од њих држала је живу рибетину изабрану да украси празнички сто. Ствар је у томе што је мој отац председник кућног савета и разрачунавање са шаранима по традицији спада у његове обавезе. Истина, мама се због тога љути на њега али се отац не узбуђује јер му, захваљујући тој почасној дужности, не остаје времена да њој чисти кромпир.

Једном речи, сусетке су стрпљиво очекивале свој ред када се пани Монике, сусетки с првог спрата, риба изненада отела из руку и почела да лети по стану јер су, грешком, пани Монике у радњи уместо шарана продали летећу рибу. Риба је најпре кружила изнад стола а затим се спустила на лустер. Лустер је претећи почео да се њихе али су присутни, срећом, успели

МИЛИЈА ЛОПАШОВСКА:

ВРЕМЕ РАДОСТИ ВРЕМЕ ВЕСЕЉА

да је уплаше и отерају одакле. Тада је риба начинила још један круг изнад главе пани Монике, као да се опрашта, — фић — одлетела кроз отворен прозор.

За то време мамина торта у пећници успела је да сасвим изгори. Муњевит шамар зато што ја служим као одушка — и мама је избацила тарту кроз исти онај прозор а кроз врата пани Манику и остале сусетке што је донекле нарушила наше лепо расположење.

Док је мама разбијала јаја за нову, засад још непрегорелу тарту, дошла је пани Протова да замоли оца да јој некако отвори собу у којој се изнутра закључао њен син Игор због тога што је тај и

се окупљају остали учесници вечере — родбина и гости, неуморно хвалећи моју маму и одушевљавајући се чак и тиме с каквим је укусом ставила себи облогу на чело.

После узајамне размине новогодишњих поклона у виду топлих папуча и шалова славље је настављено у дотадашњем темпу и у тишини новогодишње ноћи из кућа се проломиле песма — свих врста.

Кад се приближила поноћ, мама је прогутала другу дозу пилула за умирење а ја сам отишао да спавам.

СЛАВЉЕ НА РАЗНИМ МЕРИДИЈАНИМА

П приближавају се новогодишњи празници. С Деда-Мразом и Јелком. Али, јелке не расту на свим упоредницама и подјевцима. Како без јелке? Бразилици уместо јелке ките слаткишима и играчкама мале палме и различито тропско дрвеће и грмље.

Има земаља у којима Нова година наступа и по неколико пута годишње. Не чудите се. У Индији, тачније речено у

њеним јужним областима, празник Нове године слави се у марту. У северним крајевима — у априлу, на западу Индије — у октобру и новембру. И тако, селићи се из једне индијске државе у другу може се дочекивати Нова година готово сваког месеца.

У Ирану се Нова година дочекује и слави у марту. Пуцају топови, породица се окупља за свечано украшену и богату трпезу. На столу обавезно стоји велика чаша у којој пливају зелени лист и жива риба, симболи живота и младости.

У Јапану Нова година не наступа у поноћ већ долази заједно са рађањем сунца. Празник се слави током читавог јануара. Куће су украшене стабљикама бамбуса, границама бора и расветале шљиве. Изнад врата се веша руковет сламе увезане великом папрати. Бамбус је симбол дугог живота а папрат — успеха. И новогодишња храна Јапанаца је симболична: дугачки танки макарони — дуговечност; пиринач — изобилје, шаран — снага, пасуљ — здравље. Омладина иде улицом с маскама које представљају лавове и уз звуке бубњева изводи веселе и комичне игре.

У Румунији се за Нову годину спремају нарочити „колачи са изненађењима“. У њих се ставља ковани новац,

лутке од порцулана, прстење, љута црвена папричица. Таква колач треба јести опрезно. Ако гост или члан породице загризе љуту папричицу у колачу — сви се смеју док њему теку сузе. Али, зато се радују они који добијају новчић или прстен јер, по народном веровању, они доносе срећу.

Монголи дочекују Нову годину под ведрим небом, шетајући испред кућа и јурти. Деда-Мраз се појављује с великим бичем у рукама представљајући пастира. Поред бича, монголски деда-Мраз носи огњило, кресиво и дувачку — древне атрибуте пастира-номада који се не боје лутања и усамљености.

У латинскоамеричким земљама нема снега и дрвеће које замењује јелку украшава

се ватом. Обавезно се припрема омиљен национални колач: торта од крупно млевеног кукурузног брашна, слатка а понекад и слана с луком, сиром и млеком. У свакој кући букети од жутог палмовог цвећа, веома пријатног мириса. Деца праве од папира огромног, што ружнијег ђавола и носе га улицама и на крају запаље.

Нова година се у Судану поклапа с празником независности ове земље. Тај дан је истовремено и дан игара. Како је Судан вишенационална земља сваки народ има своју игру: камбе, шулуг, арда. За празник Нове године жене Судана обавезно пију нове хаљине и набављају нове мараме. Мушкарци доносе у кућу по један комад онога што су у току године израђивали својим рукама. Радници из фабрике дугмади — једно дугме, а из радионице за израду бомбона, једну бомбону. Земљорадник ће увести у кућу један од својих плодова, занатлија неку своју рукотворину.

У Судану се чува још једна новогодишња традиција: шала. Старицама и старицама шалу се писма с молбом да на градском или сеоском тргу одиграју неку игру а од младих се тражи да отпевају неку дечију песмицу. Таква се захтев не сме одбити. И нико се од извођача не сме наљутити због смећа посматрача.

УМРО ЈЕ ДУШАН ТИМОТИЈЕВИЋ — ДУДА

ПРВИ УРЕДНИК „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“

У суботу, 23. децембра, преминуо је истакнути југословенски новинар Душан Тимотијевић-Дуда.

Дуда је био дугогодишњи сарадник и уредник „Политике“ пре и после рата и први уредник „Политикиног забавника“, који је почео да излази 1939. године.

У послератном, „Политикином забавнику“, у чијем је обнављању активно учествовао, Дуда је био не само сарадник већ и драгоцен саветодавац.

Уредништво „Политикиног забавника“ губи у њему великог и искреног пријатеља.

ПРОНАЛАСЦИ

ГОДИНЕ

АВИОН НА РАСКЛАПАЊЕ

Овај необичан авион једнокрилац на нашој слици још се не производи серијски. То је само прототип авиона чије се крило и труп могу да надувају. У ваздуху може да остане пуна два и по часа захваљујући уређају који одржава стални ваздушни притисак. Авион који су конструисали енглески инжењери тежак је само 250 килограма а може да постигне брзину од 100 километара на час. Крило овог авиона начињено је од гумираног платна које, кад се савије, може да стане у један кофер. Надувано крило повезано је конопцима са трупом који је опет начињен од специјалне лаке масе. У њега су уграђени мали мотор, уређај за атерирање и минцијатурни точкови. И труп са осталим деловима може такође да се савије и спакује. Тако

Dan BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

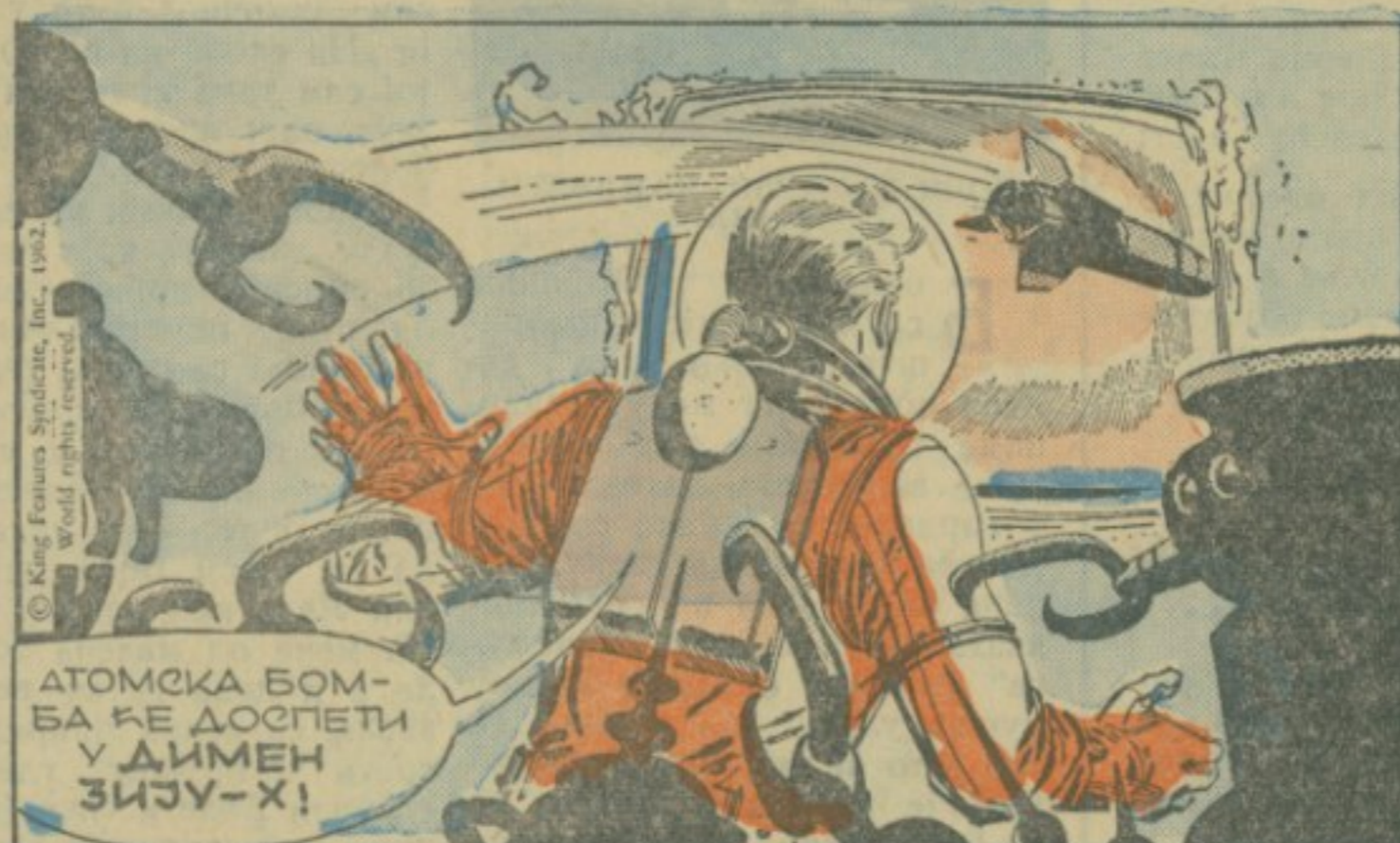
МАШИНЕ СУ СПРЕМНЕ НА ОТПОР... ВРАТА У ДИМЕНЗИЈУ-Х ДОБРО СУ ЧУВАНА!

САД ЈЕ ТРЕНУТАК!

Dan BARRY 9/7

АТОМСКА БОМБА ЋЕ ДОСПЕТИ У ДИМЕНЗИЈУ-Х!

Dan BARRY 9/8

АТОМСКА БОМБА ПРОЛЕТЕЛА ЈЕ КРОЗ ЕКРАН — АЛИ СЕ НИШТА НИЈЕ ДОГДИЛО! ВРАТА ЗА ДИМЕНЗИЈУ-Х ЈОШ СУ ТУ!

Dan BARRY 9/10

835

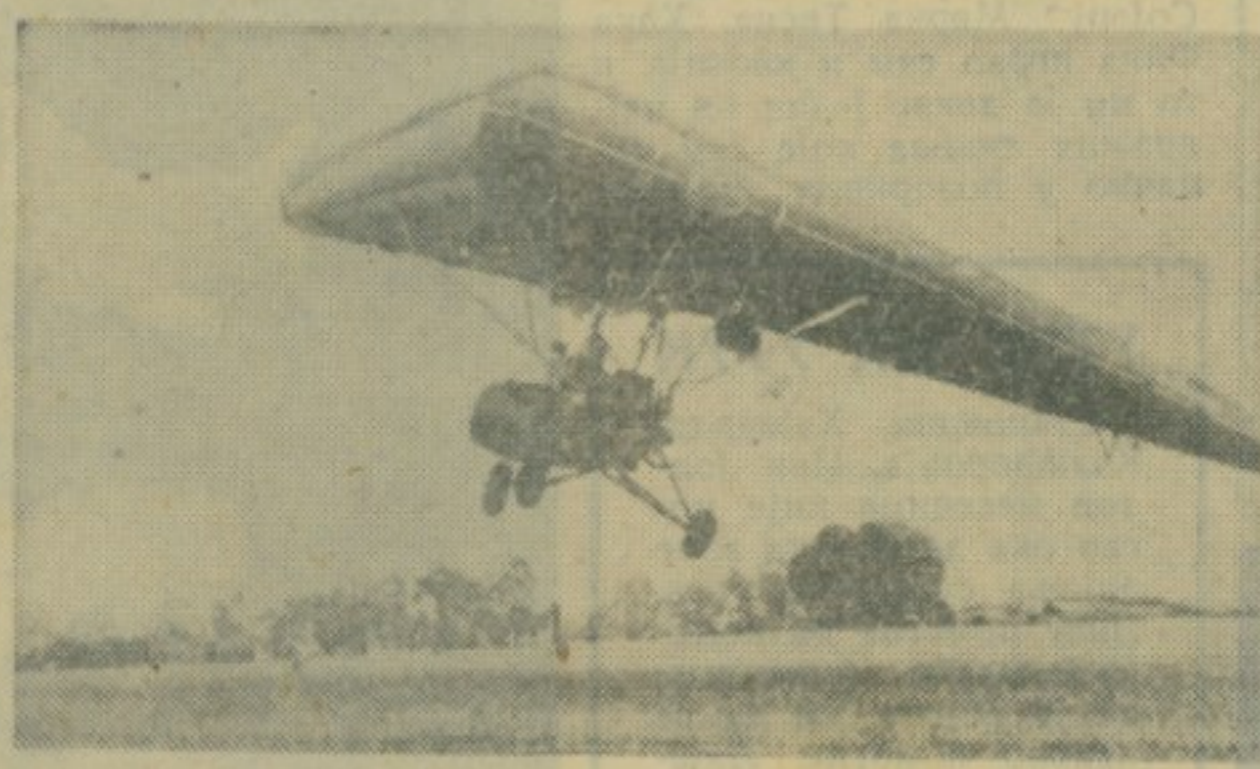

ИПАК... БОМБА ЈЕ УЧИНИЛА СВОЈЕ! СПОНА ИЗМЕЂУ НАС И ДИМЕНЗИЈЕ-Х ВИШЕ НЕ ПОСТОЈИ!

...АЛИ, ОСТАЛА НАМ ЈЕ ГОМИЛА ОВИХ БИКА-МАШИНА!

Dan BARRY 9/11

цео авион стане у два кофера. Конструктори се надају да ће авион за чије је монтира-

ЗА ВЕЋУ БЕЗБЕДНОСТ

Последњих година ваздушни саобраћај постао је све већи и истовремено повећао се и број саобраћајних несрећа у ваздуху, нарочито при атерирању. Да би на неки начин ублажили треће точкава

ха од вештачке пене која може да буде дебела и 5 сантиметара. Уређај је са успехом испробан на франкфуртском аеродрому где је за нешто мање од 15 минута прекрио пелу писту „тепихом“. Отвори из којих излази пена могу се по потреби проширити или сузити и на тај начин се добија тепих жељеног облика.

Акварама и васиона

Прелазак космонаута у слободан васионски прстор представља један од највећих проблема за стручњацима астронаутике. Да би решили ово питање, стручњаци америчке компаније Ценерал Електрик извршили су низ опита под водом у једном великом базену у близини Филадельфије. На дно овог базена који је назван „акварама“ спуштена је макета летелице у природној величини заједно с „акванатима“ који су затим подвргнути разним опитима: посматрана је координација њихових руку и очију, одржавање тела у води са и без везивања (наша слика), затим су акванати, у условима који донекле подсећају на васионске, вршили разне поправке и вежбање се у монтажу мањих и већих делова брода.

КАО И У ПРОШЛОМ КОНКУРСУ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ ЗА НАЈБОЉИ ДЕЧЈИ ЦРТЕЖ И ОВОГ ПУТА РЕДАКЦИЈА ЛИСТА ЈЕ ОДЛУЧИЛА ДА ОБЈАВИ УСПЕЛЕ РАДОВЕ И НАГРАДИ СВАКИ ЦРТЕЖ СА ПО 2.000.— СТАРИХ ДИНАРА.

„СЛОВАЧКА НОШЊА“, рад Павела Кизура, ученика VIII раз. Основне школе „Младе поколењаци“, Ковачица — Ванат

„БЕЛИ ЈЕЛЕН“, рад Зорана Малетића, ученика IV раз. Основне школе „Јован Цвијих“, Смедерево

БОЉЕ СПРЕЧИТИ...

На улазу у француски град Воклиз постављено је следеће обавештење:

„Ако кроз наш град будете возили брзином већом од 60 километара на час, имаћете прилику да посетите наш ново-подигнути затвор; брже од 80 километара, наша клиника ће вам стајати на располагању; преко 100 километара, имаћете то задовољство да у миру почивате на нашем гостопримљивом гробљу.“

Идеално прилико

Да би придобио што више читалаца, један париски дневни лист објавио је пре извесног времена следећу вест:

„Почев од ове недеље па до краја децембра све читуље и вести о рођењу биће објављене бесплатно. Не пропустите идеалну прилику.“

Никад касно...

Шпанац Хуан Моралес Миранда, који је тек у двадесетој години научио да чита и кога у његовом селу још воде као неписменог, недавно је објавио свој први роман: „Столица висока, столица ниска.“

БОЛЕ У УЛОЗИ ХАКЛБЕРИ ФИНА

Божидара Стошнина, глумца дејечјег позоришта „Бошко Буха“, далеко познатијег међу гледаоцима телевизије под именом Боле из бурета, затекли смо у гардероби. Управо се спремао за излазак на сцену. Тог дана била је на програму позната дејча бајка „Пепељуга“ у којој он игра главну мушку улогу — принца. И, као што знамо, принц се појављује на крају приче, па је Боле имао доста времена да нам исприча понешто о себи и својој глумачкој каријери.

Причу о Болету из бурета почнемо од почетка. Боле, веровали или не, није рођен у бурету на телевизији већ у Скопљу. После Скопља у коме је живео краће време, преселио се са родитељима у Нишку Бању а одмах после рата дошао је у Београд где је завршио гимназију и уписао се на студије медицине. Још ни сад не зна тачно шта га је омело да не постане лекар. Да ли је томе био разлог што је више волео живе људе од мишића и костију, или неположен испит из предвојничке обуке на првој години, или, можда, оба разлога заједно. Тек било како било, Боле напустио студије медицине и уписао Позоришну академију, на коју га примају без тешкоћа.

Први пут као глумац

— Прва улога коју сам добио у позоришту била је случајна а истовремено и пресудна — то је жанр у коме и данас наступа и који ми је донео највећу популарност. Десило се то на трећој години академије када сам „ускочило“ да ваменим колегу глумца Милана Милошевића у представи „Ђорсокак“ пошто је он одлазио у војску. Играо сам Томија, шефа дејче банде. Изгледа да сам Томија добро одиграо, јер су ми после тога понудили улогу Хаклбери Фина у „Тому Сојеру“ Марка Твена. Хака Фина играо сам и касније и то ми је данас један од најдражих ликова које сам тумачио у позоришту. Касније

УТУК НА УТУК

Становник Хајварда, Калифорнија, Џон Јолтон месецима није могао ока да склопи због лајања суседовог пса. Нису помогле ни помнуте жалбе полицији, па је морао сам да се некако помогне. Лајање пса снимио је на магнетофонску траку и са прозора, који се сучељава са суседовом кућом, приређивао „концерте“ тачно у три сата ноћу. Суседови пси немо би слушали репродукцију својих сопствених гласова. Сад је сусед тужио Џона Јолтона због нарушавања ноћног мира.

КАКО САМ ПОСТАО »БОЛЕ ИЗ БУРЕТА«

сам почео да добијам значајне улоге и у осталим представама од којих су ми највише одговарале: улога Лана, боја у комаду „Џон Пил фокс“ Душка Радовића и диригента у „Царевом славују“ по Андерсену.

Први пут на телевизији

— Моја прва наступања на телевизији нису новијег датума, а раније сам имао улоге у неким дејчим емисијама, али оне су прошле доста незапажено. Срећа ми се осмехнула и на телевизији, опет сам „ускочило“ и то у емисији „На слово на слово“ у којој сам тада први а и једини пут наступио. Заменио сам болесног Чкаљу.

У новој серији за децу „Хиљаду зашто“, која је имала 38 емисија, добио сам улоге од самог почетка. Али Боле из бурета се родно тек негде после дванаесте емисије — С тим ликом је у почетку било неких тешкоћа — прича Боле — јер нисам хтео да се зovem Боле, већ Луле или Лале или некако слично. Па мене од малена зову Боле а и деца су ме већ тако звала, са неких приредби „Су сретни четвртком“, где су наступили Боле и Оља (колегица из позоришта Оља Грастинића).

Болета из бурета публика у почетку није одмах прихватила, јер је његов лик био потпуно нов а као и сваком новом лику, било је потребно време да освоји симпатије публике или је остави равнодушном. Популарност после завршетка серије „Хиљаду зашто“ прави је одговор на питање шта се десило с ликом Болета из бурета. Шармантни и безазлени дејчи израз Болета и још право буре, које децу посебно и необјашњиво узбуђује, учинили су да Боле постане дејчи херој и њихов прави друг. Зато деца пишу њему, питају га, траже савет а он одговара:

Питање: Боле, умеју ли овце да певају?

Боле: Како која овца! Која оде у музичку школу, може да научи и певање.

Или га питају: Шта је важније: кокошка или јаје. Боле му одговара:

— Најважнија је кајгана. Питање: Шта је то барометар?

Боле: Барометар је апарат за мерење бара.

Ево једног од најлепших питања које су му поставила деца: Који је услов да се постане телевизијска звезда?

Боле одговара:

— Да би постао звезда, треба да знаш да трепнеш! А да би постао телевизијска звезда, треба да си мали да можеш да станеш у телевизијски кадар.

Питања је било напретек а и самих одговора. Деца су по чела и да оснивају клубове Болетових обојавалаца широм земље.

Боле и публика

Сасвим је нормално да га после оволике популарности препознају на улици и деца и одрасли. А популарност има и добрих и лоших страна. Изгледа да је ту лошију страну популарности више осетио од родитеља него од деце: при сусретима на улици старији га деци показују, објашњавају да је то Боле из бурета са телевизије. У таквим ситуацијама не зна како да се понаша.

И на позоришним представама дешава се да му добацују, алудирајући на његову улогу на телевизији. Тако се десило да у једној представи где је играо једног смушеног младића који се неспретно удвара девојци, једна старија гледалац, вероватно изнервиран његовом неспретношћу добацнио: „Хеј Боле! Шта ти би!“ — Наравно — каже Боле — ја сам пре свега глумац и таква ситуација не може и не сме да ме збуни.

— Седам се једном — каже Боле — због хладноће ни сам могао да упалим свог „спачека“. Замолио сам децу која су се тог тренутка налазила у близини, да ми погурају кола. Она ми нису само погурала већ и одгурала од Славије до Цвијихеве улице где сам се и био упутио.

Планови за будућност? Боле има тридесет година и налази се на врхунцу своје популарности, нарочито код најмлађе публике. Кампи су његови планови за даље, можда би он желео да постане љубимац и старијих. На то питање Боле није желео да одговори. Можда зато да не би разочарао своју најоданију и најомљивију публику — ДЕЦУ.

Авантуре ГОРДОНА ПИМА ПО РОМАНУ Е. А. ПОА

ЛИТЕРАС ЈЕ НАВЕО РАЗГОВОР НА КРВАВЕ СЦЕНЕ ПРИЛИКОМ ПОБУНЕ, НА СТРАШНИ ИЗГЛЕД РОЈЕРСОВОГ ЛЕША, О ОСВЕТИ МРТВИХ.

ПОДОФИЦИР ЈЕ ПОЧЕО ДА ДРХТИ ОД СТРАХА.

НА УГОВОРЕНИ ЗНАК ГОРДОН ЈЕ ОТВОРИО ВРАТА И НЕ ПРОГОВОРИВШИ НИ РЕЧИ СТАО НАСРЕД КАБИНЕ. УТИСАК ЈЕ БИО СТРАШАН. ПОДОФИЦИР СЕ ДИГАО И БЕЗ ГЛАСА СЕ ОПЕТ СРУШИО НА ПОД... МРТВА!

ЊЕДИНА МОРНАРА, УКОЧЕНИХ ОД СТРАХА, НИСУ ПРУЖИЛИ НИ КАКАВ ОТПОР. ЈЕДИНО СУ КУВАР ФОНС И РИЧАРД ПАРКЕР ПОКУШАЛИ ДА СЕ БОРЕ...

ЈЕДАН ОД НИХ ЗАКАЧИО ЈЕ НОЖЕМ АВГУСТА ПО МИШИЦИ. АВГУСТ ЈЕ ПАО АЛИ МУ ЈЕ ТАДА У ПОМОЋ ПРИСКОЧИО НАШ ПАС ТИГАР И ШЕПАО НАГАДАЧА ЗА ГРЛО...

ПОДОФИЦИР ЈЕ БИО МРТВА, И ФОНС ТАКОЂЕ. ОСТАЛИ СУ СЕ ПРЕДАЛИ. БИЛИ СМО ГОСПОДАРИ БРОДА!

ИАКО СУ СЕ ПРЕДАЛИ, МЕЂУ ОВИМ НЕВАЛАЦИМА ИМА НЕПОПРАВЛИВИХ КОЈИ НЕ НАС ПРВОМ ПРИЛИКОМ ИЗДАТИ. ЗБОГ ТОГА ИХ МОРАМО ДРЖАТИ ПОД ПРИСМОТРОМ ДОК НЕ СТИГНЕМС ДО ПРВЕ ЛУКЕ!

ПОГОДАК СА ЗАДРШКОМ

Познати руски етнограф Х. Миклухо-Маклај донео је са својих путовања по Новој Гвинеји у Русију јединствену колекцију одеће, оруђа и других предмета које су употребљавали Папуанци. По његовим цртежима направљене су лутке, а једна од њих представља ратника наоружаног луком, затегнутим тетивом и стрелом. За време блокаде Лењинграда, недалеко од Музеја антропологије и етнографије, експлодирала је велика авионска бомба. Од тог потреса јако затегнута тетива се отпустила и лутка је испалила „стрелу“. Стрела је пролетела кроз салу и забрала се у враташца ормана.

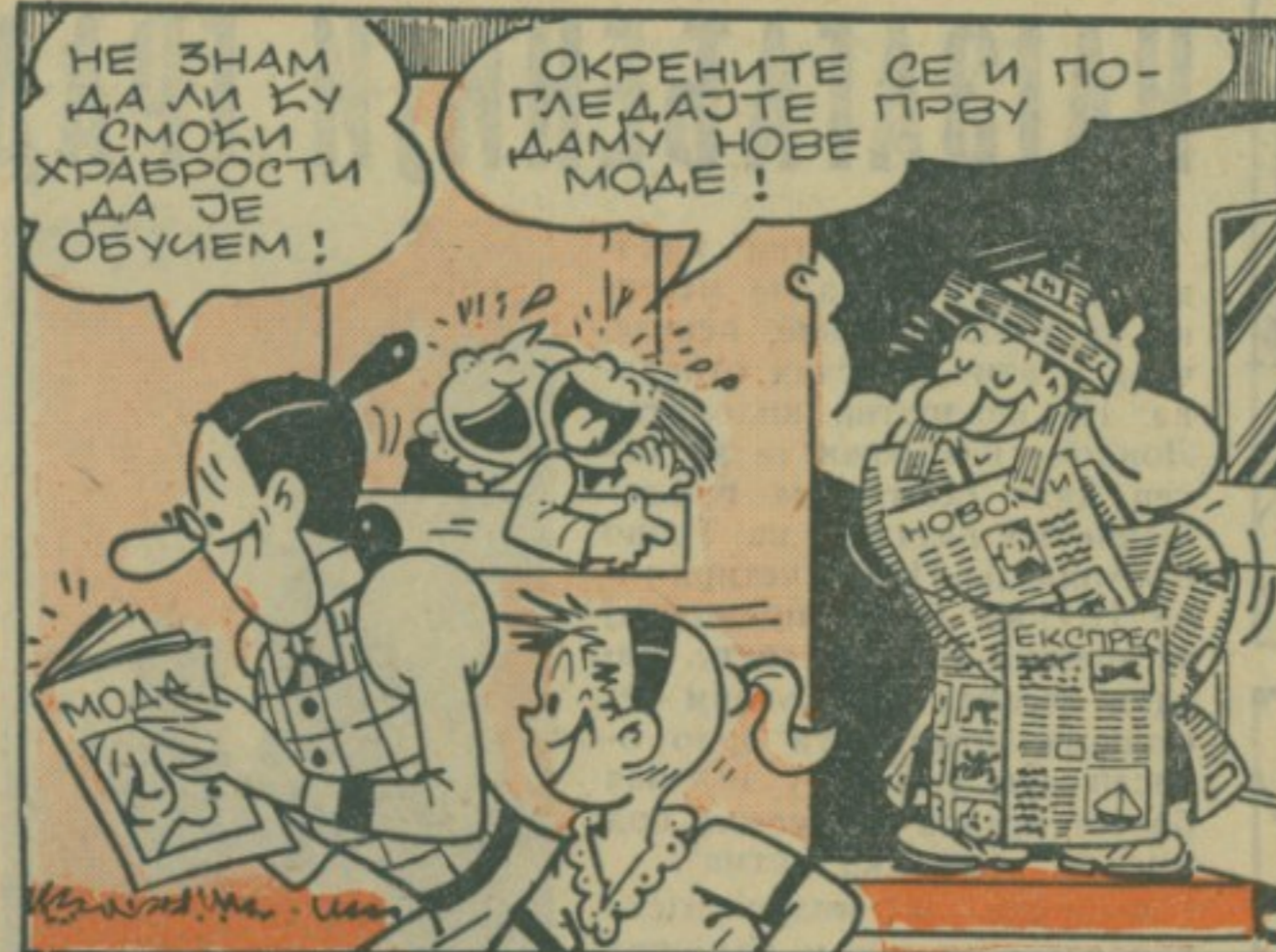
АКО...

У једном француском провинцијском листу штампане мали оглас ове садржине: „Госпођица Пату нашла је у градском парку фунту маслаца у пакету. Ако се власник не јави за годину дана, бутер ће припасти нашој врлој грађанки“.

НАЈЕЗДА »МАРСОВАЦА«

Вест о доласку гостију из космоса узбудила је амерички грађани Вест-Пајнда. Три стотине грађана наоружаних вилама и лопатама кренуло је у сусрет незваном гости-ма. Ко зна како би се завршио овај поход да се у последњем тренутку није објаснило да то није био „међу-планетарни брод“ него обичан метеоролошки балон, који је пуштен са суседне метеоролошке станице. Очигледно, читање романа у којима се описују доживљаји у космосу јако је утицало на усобразљу становника Вест-Пајнда.

(Једночинка скоро истинита. Рађња не мора да се дешава у Румунији)

И. АВИАН (Румунија)

ПУТ У БУКУРЕШТ

А: Велика новост, другови! Наш боксер Цугуј пласирао се у полуфинале! (Чују се поклици: „Ура! Браво!“) Сад је на нама задатак да организујемо његово путовање за Букурешт.

Сви: Одлично!
Б: Пре свега да знамо ко ће путовати са њим. Неко мора да га прати.

А: Његов тренер мора да пође. Спортста без тренера је изгубљен човек.

Б: Утолико пре што Цугуј још никад није био у престоници. Треба послати са њим некога ко добро познаје Букурешт.

А: Кога ћемо?

Б: Ја пристајем да будем жртва... Уосталом, имам у кукурешту још неке послове.

А: Зашто и не би пошао? Шта је то? један више, један мање. Али, како да правимо твој пут?

Б: Зар није свеједно? Напиши, на пример, да ћу имати за дужност да га подижем.

А: Да га подижем? Није баш много јасно.

Б: Па потребно га је подизати када га противник обори на под.

В: Другови, и ја бих волео да отпутујем у Букурешт. Ако тамо не буде бокса, ја ћу себи бар да набавим шевер.

А: Добро, а као што би ти ишао?

В: Идеја с тим подизањем није лоша. Запиши да ћу и ја да подижем Цугуја.

Б: Извини, али ја идем да га дижем.

В: Није важно. Дизаћемо га заједно, ти за руке, а ја за ноге, Цугуј је ипак боксер тешке категорије.

Б: Средње!

В: Није важно. И онда је језа шта је то: један више или мање...

А: Добро, путуј и ти ради подизања. На крају крајови! Ви ћете отићи, а ја о-

стајем овде сам самцат. Пишите и мене.

А: Па можемо и тебе. А шта ћеш да радиш?

Д: Па макар и ја подизао. Шта ће бити ако Цугуја обор неколико пута?

А: Добро је што га нема овде. Кад би знао на шта ми рачунамо, сигурно не би ни кренуо за престоницу.

Д: Онда пиши мене за подупирање. Подићи боксера, није цео посао. Треба неко и да га придржава. Уосталом нисмо пријатељи од јуче, можда можеш нешто и за мене да урадиш.

Другарица: А мог мужа хоћете да оставите код куће? И ви се зовете спортисти! Прибележите и њега. Име Георге Димансиу.

А: А шта ће он тамо да ради?

Другарица: Како шта? Ја сам му припремила цео списак. Треба да купи ципеле, мантил, рукавице...

А: Добро, да му дамо дужност да прска. Кад Цугуј изгуби свест, Георг ће га прскати водом.

В: А ако не изгуби свест?

Другарица: Ви ћете га онда лагано ударити по глави. Ондама ће је изгубити.

А: Добро, бележим и њега за прскање. Један, више, један мање...

Другарица: Два више, друге. Син ће исто да иде. Мора и дете да види престонички бокс.

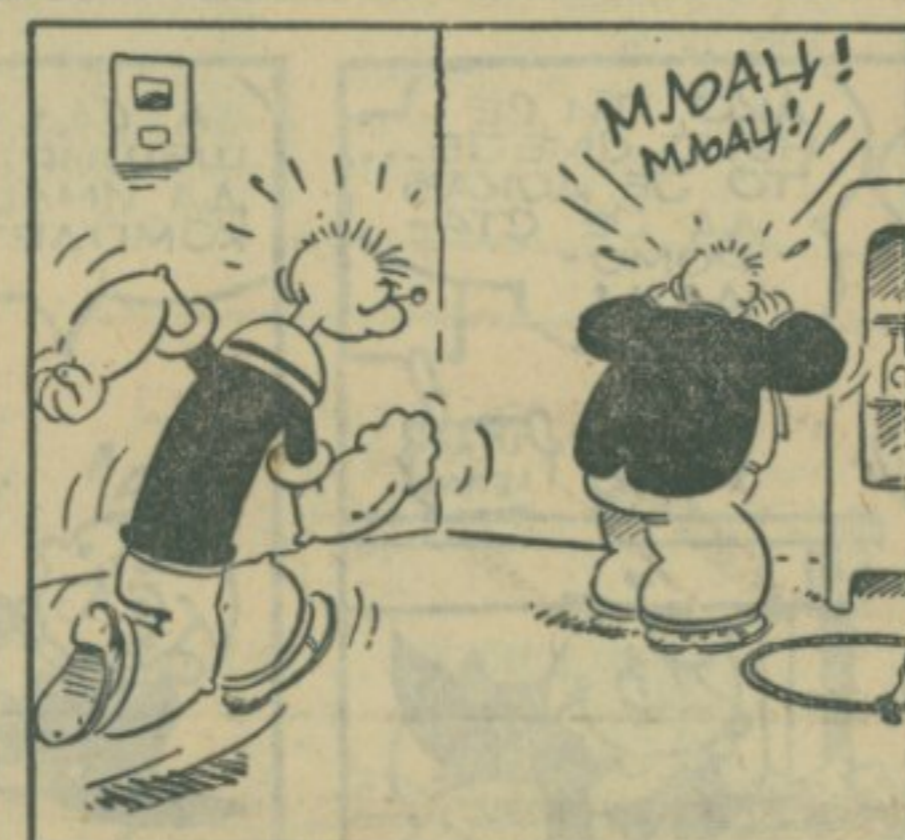
А: Све дужности су већ распоређене.

Другарица: Међу толиким људима са задужењима, неће се приметити један без задужења. И у влади има министара без портфеља.

А: Предајем се.

В: Добро, бриши Цугуја, за што да трошимо на њега новац. Њега ће ионако тући!

ПОПАЈ

УСПЕЛО ЈЕ: УЗ МНОГО ТРУДА КОСА ЈЕ ИСПРАВЉЕНА И ИЗВУЧЕНА У ДУГАЧКО, ПРАВО ПРАМЕЊЕ

Друга Земља

БИЛЕ СУ ПОТРЕБНЕ ДВЕ ГОДИНЕ ДА ВИ КОСА ИЗРАСЛА И ДОБИЛА ОВАКАВ ОБЛИК

— Друга мода

У Јужном Судану сматра се да неко има већи престиж над другим ако носи необичнију фризуру. Ниједна европска жена не уложи ни приближно толико труда да би имала лепу главу као што то чине не само жене него и мушкарци Судана. Ту се могу видети косе високо уздигнуте или спљоштене, равне или уковчане, затим има фризура у облику шешира итд. Ове рас-

кошне фигуре одржавају се у одређеном облику помоћу „средстава“, природног порекла: иловача и сл.

У Јужном Судану не постоји фризерски занат. Комшинице и пријатељи узајамно се помажу приликом прављења фризура. Понекад је потребно веома дуго времена док се не направи жељена фризура.

ЈЕДНА „ПОМАДА“ ОД ИЛОВАЧЕ ОМОГУЂАВА ДА ОВА ФРИЗУРА, ИМА ОБЛИК РОГА

ПОНОВО СЕ НОСИ ШЕШИР: ШЕШИР-ФРИЗУРА С ОВОДОМ ОД УПЛЕТЕНЕ КОСЕ

КРУНИЦА ОД КОСЕ И ШАРЕНО ПЕРО КАО УКРАС

ОВА ПАРИСКА ФРИЗУРА МОГЛА БИ ДА СЕ ПОКАЖЕ И У СУДАНИ

НАЈЗАГАЂЕНИЈИ ГРАД НА СВЕТУ

На сваки квадратни километар Њујорка падне месечно 25 тона прашине, пепела, чађи и атмосферских отпадака. На квадратни километар Лондона натологи се за месец дана осам тона прљавштине из ваздуха, на Токио 6,8 тона, на Париз четири тоне. Њујорк је без премца најзагађенији град на свету. Ваздух засићен шкљодљивим честицама може бити врло опасан. Он у Токију изазива болест органа за дисање под именом „токијска астма“.

Фабрике и индустријска предузећа, којих у Њујорку има више стотина, главни су виновници загађења ваздуха. Само њујоршка електрична централа са својих петнаест фабрика ослобађа сваког дана 35 тона чађи и пепела, 760 тона сумпор-диоксида и 250 тона азот-диоксида. Спаљивање отпадака и смећа на лицу места је исто тако узрок загађености атмосфере Њујорка. Свакоднев но се у више од 800 хиљада приватних пећи спаљује 18 тона разног смећа и њубрета или три и по килограма по глави становника. Виновници загађења ваздуха највећег града на свету, су исто тако пећи и казани за ложење у зградама као и аутомобили. Њујорк има преко 2 милиона аутомобила, око 10.000 аутобуса и преко 3.000 камиона. Не треба заборавити ни млазне авионе који полећу са међународног аеродрома „Кенеди“. Један млазни гигант загади ваздух у истој мери као и 7.000 аутомобила!

Ситуација се нарочито погоршала последњих осам година. Рачуна се да око 30

Одсто грађана Њујорка болује од лакших или тежих поремећаја органа за дисање. Загађење ваздуха изазива

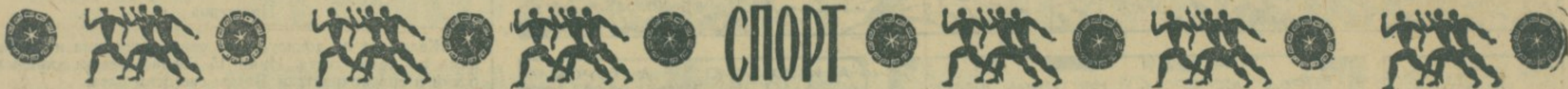
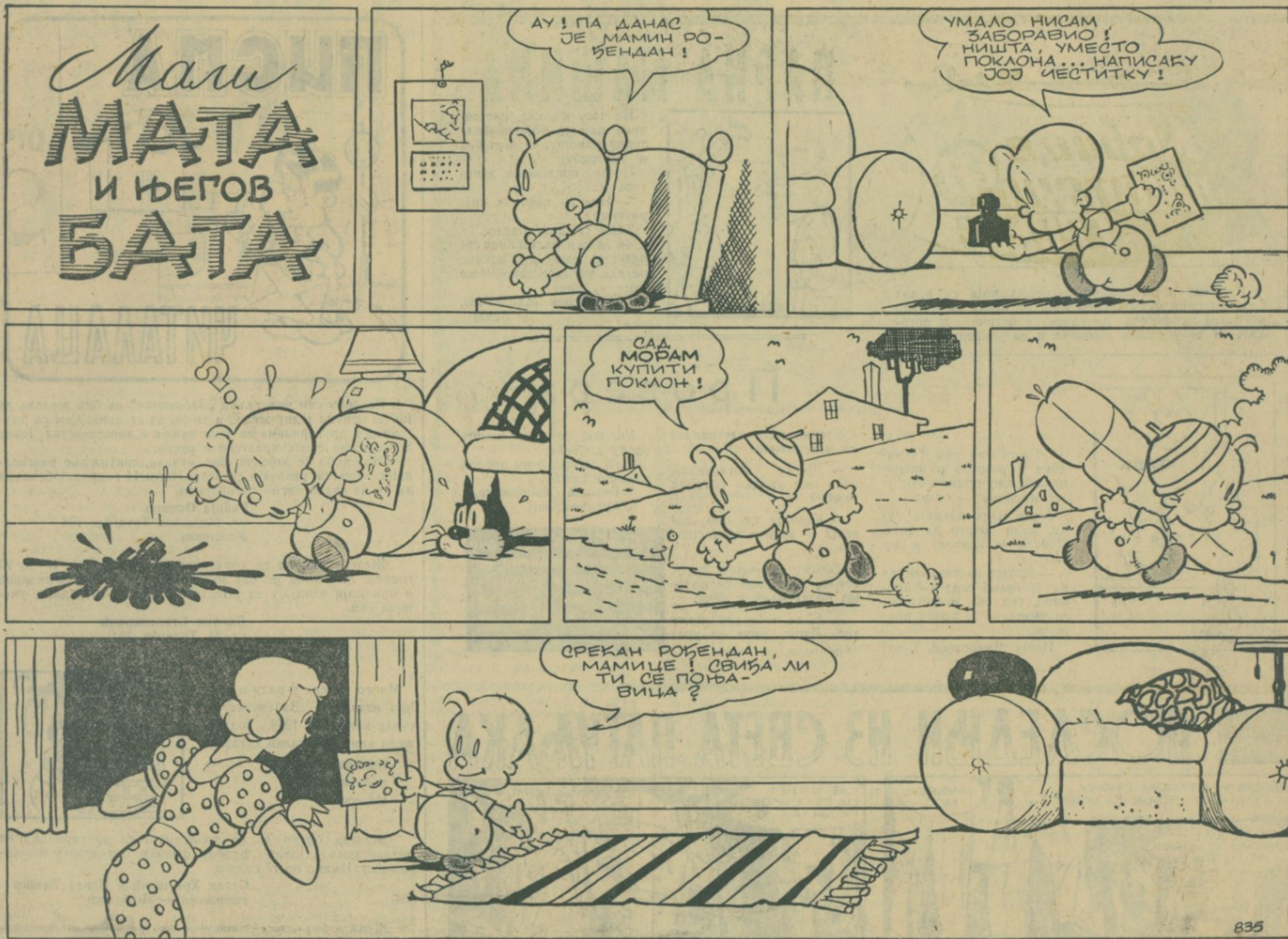
бројне болести почев од астме и хроничног бронхитиса до емфисема и разних алергија. Сваки грађанин Њујорка удишући ваздух свог града удахне исто толико чађи и дима као пушач који попуши 40 цигарета дневно. Стога није чудо што Њујорк туче све рекорде на свету у погледу обољења рака плућа.

Затрована атмосфера Њујорка не трује само биљни и животињски свет већ разара и саму материју. Камен, мермер, па чак и сам гранит брже се распајају. Телевизијске антене су неупотребљиве већ после шест месеци а алуминијске ролетне после годину дана. Ваздух Њујорка угрожава и једино ремек-дело дрвене египатске уметности. Обелиск Игла Клеопатре који је фараон Тутмос III изградио пре 35 векова пренесен је 1880. године у Њујорк и постављен у центру Менхетена. Камен обелиска који је издржао искушења пустињске климе готово четири миленијума, почео је у Њујорку да се распада а трагови његових хијероглифа ишчежавају.

Богатство му није донело користи

Сиромашни енглески рибар Терес Деви извукао је с морског дна кутију са сребрним новцем из 17. века. Међутим, то му је само донело непријатности, посвађао се с братом, почели су да му досађују колекционари и порески органи. На крају крајева огорчени рибар нашао је излаз: отпловио је на море и бацно кутију с ноцем у таласе, рекавши:

— Ако власти хоће да ме опорезују, нека порез узму с морског дна. Мени га је већ доста, хоћу мир у спокојство.

ЗИМСКЕ ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ

нинске службе, прећи ће са ватром преко Вога, Јура, Пиринеја, Алпа.

Носиоци олимпијске ватре стићи ће на стадион у Греноблу 6. фебруара 1968. године у 16,25 часова. Кад се они појаве, биће дат знак за отварање 10. олимпијских игара, највећег спортског догађаја године, тачније до почетка Олимпијских игара у Мексику у јесен 1968. године.

зимских спортова продаје 6 бобова двоседа и шест четвороседа. Санке су ручне израде и врло су скупе. Федерација ће моћи са добивеним новцем да исплати своје другове. Питање је само на чему ће наступати аустријски спортисти на Зимској олимпијади у Греноблу.

Убудуће ће екипу „Вулверхемптон“ за време њених путовања аутобусом на разне утакмице пратити неколико агената и један полицијски пас. Навијачи разних противничких екипа имају гадну навику да после утакмица бомбардују аутобус „вукова“ камењем и празним флашама. Аутобуско предузеће, које превози играче нада се да ће уз помоћ чувара смањити штете које трпи превозећи ове фудбалере.

Озбиљна епидемија шапа која хара у Енглеској има колико озбиљне толико и заразе!

нимљиве последице и то на спорт. Рели Краљевског аутомото-клуба, највећи у земљи, морао је да промени маршруту јер је требало да пролази кроз заражене крајеве. У Ланкашајру полиција је обуставила једну фудбалску утакмицу која се играла у зараженој зони. Лопта је сматрана као могући преносилац заразе!

ТАЈМ-АУТ ЗА ХУМОР

Бициклическа трка око Мексика стаје врло много. Када је постављен захтев да се за време трке врше антидопинг контроле, испоставило се да за ту сврху нема средстава. Контрола није вршена.

Као што је познато, Пеле је требало да започне своју филмску каријеру у улози младог лекара. У Рију се прочуло да ће као партнерку имати Брижит Бардо (о томе њу нису ни питали).

Супруга чувеног играча одлучила је да буде главни фактор у расподели улога: она је уложила већу на учешће Брижете Бардо у филму. После тога Пеле је изјавио представницима штампе: „Афера је завршена и надам се да нико више о томе неће при-

чати и да нећу због тога имати непријатности“.

Због тога што нема више новца Аустријска федерација

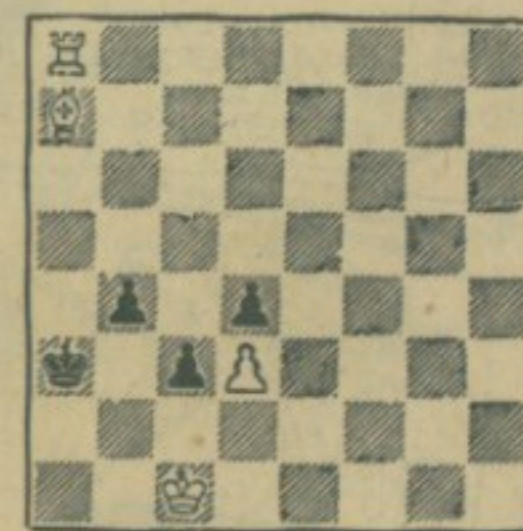
Десете зимске Олимпијске игре почеће у Греноблу у Француској шестог фебруара идуће године.

Традиционална ватра запалена помоћу огледала и сунчевих зракова у Атини, колесници античких олимпијских игара, 19. децембра ове го-

Мали проблем МАТ У ЧЕТИРИ ПОТЕЗА

Изузетни су шаховски задаци у којима бели у првом потезу даје шах. Доњи проблем, који је саставио Адолф Андерсен и објавио 1846. године у „Дојче шахцајтунг“, почиње баш на тај начин. То му није умањило лепоту до данашњих дана, јер начин како складно делују бели ловац и топ уврстава се у врхунски домет шаховске уметности.

Бели: Кц1, Та8, Ла7, Пд3 (4)
Црни: Ка3, Пб4, ц3, д4 (4)
Решење: 1. Лб6 + Кб3 2. Та11 ц2 3. Ла5 Кц3 4. Та3 + и мат.

Рубрика посвећена професорима који су некад били ученици и ученицима који ће некад бити (или не бити) професори. Анегдоте су истините и догодиле су се у нашим школама и на универзитетима.

ПАРНА МАШИНА

На часу физике, наставница нам је објашњавала парну машину, — њен рад и употребу.

После предавања запитала је:

— Има ли неко да није разумео?

Тада се јави Ласло:
— Ја сам наставнице све разумео, само ми никако не иде у главу како може сама да иде?!
Бранислав Милованов,
Бечеј

КРАВА

Објашњавао сам ученицима V разреда о именицама и као пример сам узео именицу — крава.

Једна мала подигла руку, жели нешто да пита. Добила је дозволу и запитала:

— Друзе наставнице, како је крава сада — именица, кад смо у биологији учили да је крава преживар?
Илија Милованов, Бечеј

Провера

Ученик пита наставника из математике:

— Друзе наставнице, како сам урадио писмену вежбу?

— Како се ти оно зовеш? — запита га наставник.

Кад му је ученик одговорио, наставник се почеша по затиљку и рече:

— А, да, тебе сам запамтио. Лоше, лоше си урадио.

Ученик седе и шапну другу до себе:

— А ја нисам ни предао писмену вежбу.

Биљана Копривица,
Аранђеловац

Драги читаоци, ако сте и ви доживели нешто слично у школи — пишите нам. Објављене радове ћемо хонорисати.

WALT DISNEY ПОСЛЕДЊИ ИЗ СВЕТА ПАТУЉАКА

Редовна сам читатељка „Забавника“ па бих желела да ми он испуни једну жељу, а то је, да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и руски.

Мој хоби је забавна, бит музика, сакупљање разгледница, глумца, певача и салвета. Имам 14 година. Обехавам да ћу на свако писмо одговорити.

Рабија Османи
ул. Маршала Тита бр. 138
Урошевац

Желела бих да се дописујем са младима од 17 до 20 година. Мој хоби је: бит музика, бек значке, разгледнице и они који навијају за „Партизан“. Имам 16 година, ученица сам.

Даница Стаменковић
ул. М. Тита бр. 311
Брање

Много успеха у раду и срећно издажење „Забавника“ у супер-кolorу у 1968. години жели вам ваш стални читалац.

Киковић Новица
основна школа
Невесиње

Желели бисмо да се дописујемо са другарицама из читаве земље. Волимо фудбал, физику, бит-музику и књижевност. Имамо по 17 година.

Салих Хрњчевић и Џевад Ђешко
гимназија — Љубушки

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Језик дописивања: српскохрватски и енглески. Имам 12 година и ученица сам VII разреда основне школе.

Снежана Вранић,
ул. Вучитрнска бр. 21
Приштина

Желим да се дописујем са свим друговима и другарицама из целог света. Имам 15 година. Језик дописивања руски и српскохрватски. Волим све осим рата.

Фикрет Скорупан,
ул. Булевар М. Тита бр. 11/3
Прибој на Лиму

Ја сам ученица VI разреда. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама у целој нашој земљи. Ја бих била веома задовољна да ми се испуни та жеља.

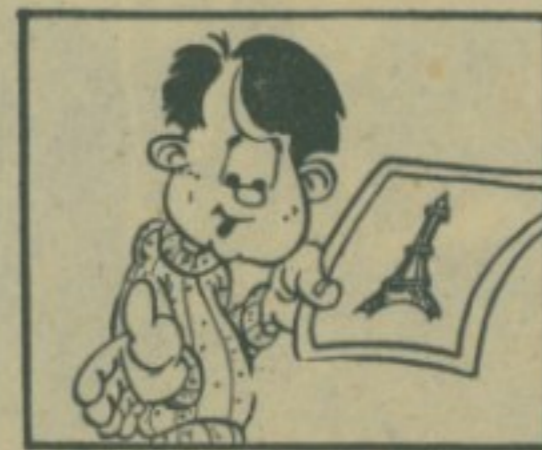
Савка Тринић,
Товилиште 30
Падинска Скела — Београд

Ученица сам V разреда. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из целе наше земље. Била бих задовољна када бисте могли да ми испуните ту жељу.

Олга Симић,
Товилиште 30
Падинска Скела — Београд

Пошто сам редовна читатељка „Забавника“ замолила бих вас да у њему објавите моју адресу. Имам 19 година. Желим да се дописујем с друговима и другарицама који воле поезију, путовања, озбиљну, народну и бит-музику. Желим вам пуно лепог у 1968. години.

Јулија Поповић,
Виша педагошка школа —
група руски језик и књижевност
Ниш

Размењивао бих разгледнице с друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Највише скупљам разгледнице историјских споменика: црква, манастира, тврђава, храмова.

Чедомир Вучиновић
Центар за стручно образовање кадрова „Иван Ускоковић“
Титоград

Редован сам читалац „Политикиног забавника“ још из детињства и он ми се веома свиђа. Желео бих да се дописујем са младима из наше земље и СССР, на српскохрватском и руском језику. Имам 20 година и студент сам Економског факултета. Уједино вам честитам Нову 1968. годину и желим вам много успеха у даљем раду.

Марко Пејовић,
Београд
Студентски прад 1293/III

Ученица сам VIII разреда и желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из целе наше земље. Била бих задовољна да ми ту жељу испуните.

Невреса Шахбеговић,
Зеленгорска 12 — Зворник

МЕДВЕД МИ ЈЕ ПОКЛОНИО ЖИВОТ

Сезона лова на јелене на полуострву Кивино у северном делу државе Мичиген почела је прошле године 12, а завршила се 27. новембра. Мој отац, старији брат Брус и ја нисмо имали много среће у току неколико првих дана. Са нама је ишла, мајка, она је остајала код кола и припремала нам храну док смо ми лутали по шуми у потрази за јеленима.

Али, да вам се најпре представим: зовем се Боб и у време када се десило овај догађај нисам имао ни пуних 14 година. Заправо, то је био мој први лов на јелене и тада сам први пут имао у рукама праву ловачку пушку коју ми је посудио мој стриц Кеј. Истина, пушка није била баш нова али то ми није сметало. Напротив, био сам поносан јер је стриц из ње убио много медведа и другу дивљач.

Наша породица, презивамо се Хараја, потиче из Финске и сви смо добри ловци и риболовци. Сваки слободан тренутак користимо да одемо у природу. На снег и хладноће смо навикли па нам ниске температуре које су владале тих дана нису много сметале. Снежни покривач је био сасвим мали тако да су се на њему једва распознавали трагови дивљачи.

У том крају, као уосталом и другим северним деловима САД, све је мање јелена, а зато је и сезона лова била тако кратка. Нисмо смели да пропустимо ниједан дан. Спава-

ли смо у шуми (наши родитељи су спавали у приколици док смо мој брат и ја спавали у колима). Сваки дан смо се премештали верујући да ћемо тамо имати више среће.

Двадесет и трећи новембар освануо је ведром и доста хладном, мада без дашка ветра. Кренули смо рано и зауставили се у близини језера Хор, једног од мањих која се налазе у близини језера Супериор. Свуда око је била кедова шума, доста ретка па се дивљач могла лако приметити. Отац, брат и ја смо кренули у три разна правца верујући да ће бар један успети да одстрели неког јелена.

Терен којим сам ја ишао био је доста сув покривен спалим лишћем па се шумом јих корак јасно чуо. Ишао сам врло пажљиво застакљујући после сваких неколико корака да ослушнем или да иза дрвета боље осмотрим. Јер, то сам већ знао, у лову је важно видети дивљач пре него што она вас види.

Управо сам избио на један мали пропланак покривен дебелим слојем сувог лишћа. На супротном крају пропланка, тачно преко пута мене, видео сам повећу гомилу лишћа за коју ми се учинило да се креће. Прилазио сам пажљиво држећи пушку на готово, спреман да у сваком тренутку окинем. Кад сам био у даљин од те гомиле лишћа двадесетак корака, из лишћа је искочило црно огромно чу-

довиште. Стајао сам као укопан. Не знам ко је био више изненађен да ли ја или медвед — јер то је био он — огромни црни медвед који се у том пределу врло ретко среће.

Мој први сусрет са медведом! У почетку сам био више изненађен него уплашен. Али што ме је више медвед гледао својим оштрим погледом, обузео сам све јачи страх. Покушао сам да подигнем пушку ка рамену али тај покрет изгледа да је и сам медвед разумео и кренуо ка мени.

Када сам подигао пушку на раме осетио сам да ми руке толико дрхћу — као уосталом и цело тело. Сигурно бих промашио и кућу а камоли медведа. Бацно сам пушку и потражио спас у бекству.

На своју несрећу нисам приметити да се иза мене налази оборено стабло. Бежећи налетео сам на њега и при покушају да га прескочим пао на земљу колико сам дуг. Не знам када се пре медведа нашао поред мене. Кад сам покушао да устанем угледао сам поред себе црну планину са искеженим зубима спре-

ним да ме растргну за трен ока. Склопио сам очи и потпуно се предао својој судбини.

Не знам колико сам времена тако лежао, али то ми је време изгледало као вечност. Већ сам некако био престао и да се плашим и само сам се питао да ли ће ме болети када ме медвед почне комадати. Слушао сам раније од стрица да често медвед воли и да мучи своју жртву, али најчешће је убија ударцем страшне шапе или јој просто сломи врат својим снажним вилицама.

За тих неколико секунди, или минута, кроз главу су ми пројурили сви важнији догађаји у мом кратком животу. Па ипак, највише сам времена посветио родитељима а нарочито мајци. Знао сам колико ће ме жалити.

У једном тренутку сам се у судно да мало отворим очи јер ми се учинило да сам чуо неко шуштање. Помислио сам да медвед почиње. Али када сам отворио очи, видео сам да медвед још стоји на истом месту и посматра ме. Да ли је веровао да сам мртав? А ја

сам чуо да ни медведи не нападају мртве. Та ме је неизвесност доводила до лудила, више пута сам се једва уздржао да не скочим и јурнем у шуму. То би био мој крај, јер сам слушао да медвед може да јури скоро исто тако брзо као и коњ.

Поново ми се учинило да чујем неки шум. Скупио сам сву храброст, ако сам је више уопште имао, и чекао удар шапе или захват чељустима. Међутим, шум се удаљавао, све више и више. Поново сам се усудио да отворим очи. На своје велико изненађење угледао сам како се медвед удаљава у правцу шуме. Још се нисам усудио да устанем кад сам зачуо пуцањ пушке.

Тај пуцањ ме је вратио у живот. Скочио сам са земље да видим ко пуца. Био је то мој отац који се појавио из шуме. Одмах ми је било јасно да је пуцао на медведа. Почео сам да вичем: „Не пуцај, тата!“ Појурio сам му у сусрет и викао: „Не пуцај, тата, медвед ми је поклатио живот!“

Тек што је мој отац спуст-

ио пушку, обратио сам пажњу на медведа. Лежао је иза једног дрвета. Мада сам често слушао да је рањени медвед много опаснији него када је читав, појурio сам у његовом правцу упркос томе што ми је отац викао да станем.

Када сам пришао сасвим близу, видео сам медведа како мирно лежи у лишћу које је у смртном ролцу приклатио шапама. За тренутак сам оклевао шта да чиним а онда сам му се сасвим приближио и покушао да га загрлим и заштитим својим телом упркос страховитом ризику ако је још био жив. Истог тренутка стигао је и мој отац и отргаво ме од медведа. Хтео је да пуца у животињу пошто није био сигуран да ли је мртав. Међутим, ја сам му плачући рекао да ћу, ако пуца, заклонио медведа својим телом. Уосталом рекао сам му да не ма потребе да више пуца јер је медвед већ мртав.

Кроз сузе сам испричао оцу шта ми се десило. После тога никад више нисам ишао у лов нити убио било коју животињу.

Сложићете се с нама да није лако спријатељити се с лавом, тигром, пумом, леопардом или пантером. Још је теже дресирати те разне животиње да једна другу не нападају за време представе. А то је пошло за руком немачком укротитељу Герду Симонету, данас несумњиво најбољем укротитељу на свету. Он је не само успео да спријатељи разне дивље животиње већ се у исто време и сам спријатељио с њима. Све се оне између себе играју као мала несташна штенад.

Герд је рођен у Немачкој, у градићу Гумбинену чувеном по одгаивању расних коња. Као дечак Герд је сњао да постане шумар или ветеринар. Већ од треће године највећи део времена проводио је у шталама са коњима свога оца. Али када је нешто касније први пут видео циркус са животињама и укротитељима зажелело је да и сам постане дресер. Међутим, родитељи нису хтели о томе ни да чују. Њихов син да буде циркузант, — то нису могли ни да замисле.

Кад му је крајем рата отац умро, дечак је побегло од куће и обратио се једном циркусу у Хамбургу. Мада је још био млад, умео је вешто да ради око коња. Примили су га. После дугог тражења мајка је успела да га нађе. Молила га је да напусти циркус и врати се кући. Спасаво га је директор циркуса који је рекао његовој мајци да ће дечак начинити велику каријеру у циркусу. Мајчино срце је најзад попустило.

Амбиције дечака нису се задовољиле чишћењем штале и тимарењем коња. Постао је добар коњик и добио тачку у циркусу: изводио је врло успешне акробације на коњу. Једне вечери пао је и сломио више ребара и десну руку. Морао је да одлежи

ЖИВОТИЊЕ СУ МОЈА БРАЋА

ГЕРД СА СВОЈИМ ПИТОМЦИМА

шест месеци у болници. Зато време размишљао је о томе како да постане укротитељ дивљих животиња. Маштао је о томе како ће му се дивити цео свет.

Ту је и дознао за неког старог укротитеља који је желео да се повуче. По изласку из болнице Герд је одмах отишао до њега. То је било у зиму 1951-52. Стари укротитељ је пријатељски при-

мио Герда и почео да га упућује у вештину дресирања животиња. И на његово изненађење животиње су врло брзо прихватиле младина тако да је он већ после десетину дана смео да улази у њихове кавезе као да је одрастао са њима. Већ следећег пролећа Герд је имао своју тачку у циркусу.

Један дански циркус му је понудио одличне услове и Герд их је прихватио. Нарочито га је привукло што је добио задатак да сам укроти групу лавова, медведа и тигрова. Остао је у том циркусу пуних десет година. Штедео је сваки динар јер је сачувао о томе да једнога дана сам купи неколико дивљих животиња.

У току тих десет година учења Герд је имао много непријатних сусрета са животињама. О томе сведоче браготице којима је прекривено читаво његово тело, трагови шапа и зуба разних животиња које је кротио. „За време једне вежбе са групом лавова једва сам успео да одбраним једног новопридошлог од осталих. То ми и овај лав никад није заборавио. Само неколико месеци касније, док сам вежбао с лавовима у кавезу, они су ме изненада напали и почели да ми кидају кожу својим страшним шапама. Да ме није узео у заштиту онај лав, ко зна да ли бих се жив извукао. Од тада сам увек гледао да међу животињама имам неку коју сам нечим задружим“.

После дугогодишње штедне Герд је најзад успео да купи неколико лавова и да их увежба. Али конкуренција је била искупије јака и ниједан циркус није хтео да га прими. Директор једног циркуса му је рекао да ће га ангажовати ако успе да састави труп од разноврсних животиња. Такав ризик раније није хтео да прими ниједан укротитељ. Али, Герд је прихватио изазов.

Он је успео да се пред публиком појави са три лава, два тигра, две пуме, два леопарда и једним пантером. Кад би се ове животиње среле у бунгли, једна другу би растргле, а под контролом Герда оне су се изводећи за једно разне акробације пријатељски понашале. Герд се са њима тако спријатељио да су му дозвољавале да их вуче за реп и уши. Ни оне му не остају дужне: чим се о-

крене, оне га вучу за капут или панталоне.

Врхунац напетости Гердове тачке представља моменат кад да он остане сам са пантером Ониксом који треба да му скочи са висине од 7 метара у наручје. При том се често дешава да пантер обори Герда и заједно падну на земљу. Али се догађа исто тако да сам пантер падне и добро се удари о земљу. Тада је он љут и Герд мора да га мазе и односи до високих лествица да би Оникс поновио своју тачку.

„У деведесет одсто случајева за напад животиње на укротитеља, човек је сам крив. Укротитељ мора да зна како да се постави према животињама. Оне морају да осете да им он није непријатељ већ и сам животиња међу животињама — главна животиња која командује. Мора такође бити савршено хладнокрван тако да им стави до знања да их се не плаши али да и оне немају потребе да се њега плаше. Једном речи да у њему осете пријатељ и заштитника. Он мора бити увек спреман да се жртвује за сваку од њих, да заштити пантера од тигра, пуму од лава, увек мора бити на страни слабијег.“

„Гердова група“ изазива дивљење гледалаца свуда где се појави. У децембру 1965. године за време док се циркус налазио у Лондону енглеска краљица Елизабета толико је била импресионирана Гердовим успехом да му је лично пришла и честитала му рекавши: „Заста сам била импресионирана вашим животињама што је несумњиво ваш огроман успех“.

Пожар стар 3.000 година

мачки природњак Александар Хумболт је тврдио да је то дотле непознати вулкански рејон. Међутим, научник се преварио. Под земљом, у наслагама каменог угља, бесни гигантски пожар, који је, према претпоставци научника, избио пре више од хиљаду година пре наше ере.

Сада у том рејону раде геолози. Ту се налази угаљ за коксирање који није захваћен пожаром и сасвим је погодан за индустријску прераду. Хемијска анализа је показала да се и сагореле насlage могу употребити у привреди за прављење бетона. Цемент са таквим додатком грађевинари користе за најважније хидротехничке чворове.

У планинама Арменије, у горњем току реке Еревшан, из пукотина избијају врели гасови. Ноћу се бржуљци диме, а камење је врело. У своје време не-

МЕСЕЧЕВИ ТРАГОВИ

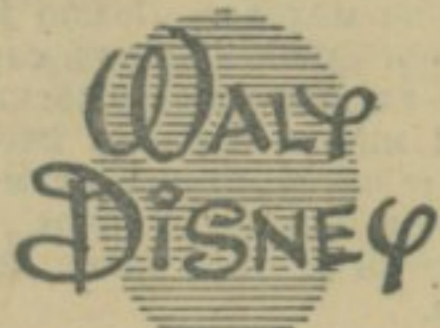
Пре милијарду година, непрестано повећавајући брзину свога окретања, Земља се толико „завертела“ да је центрифугална сила од ње отргла приличан „комад“, од којег је постао Месец. Тако је тврдио астроном Џори Дарвин, син Чарлса Дарвина.

Ту стару хипотезу, и једну од многих о пореклу Месеца, обновио је Х. Квинг, научник из Демократске Републике Немачке. Он је покушао да објасни особености грађе дна северног дела Тихог океана и обала Далеког истока.

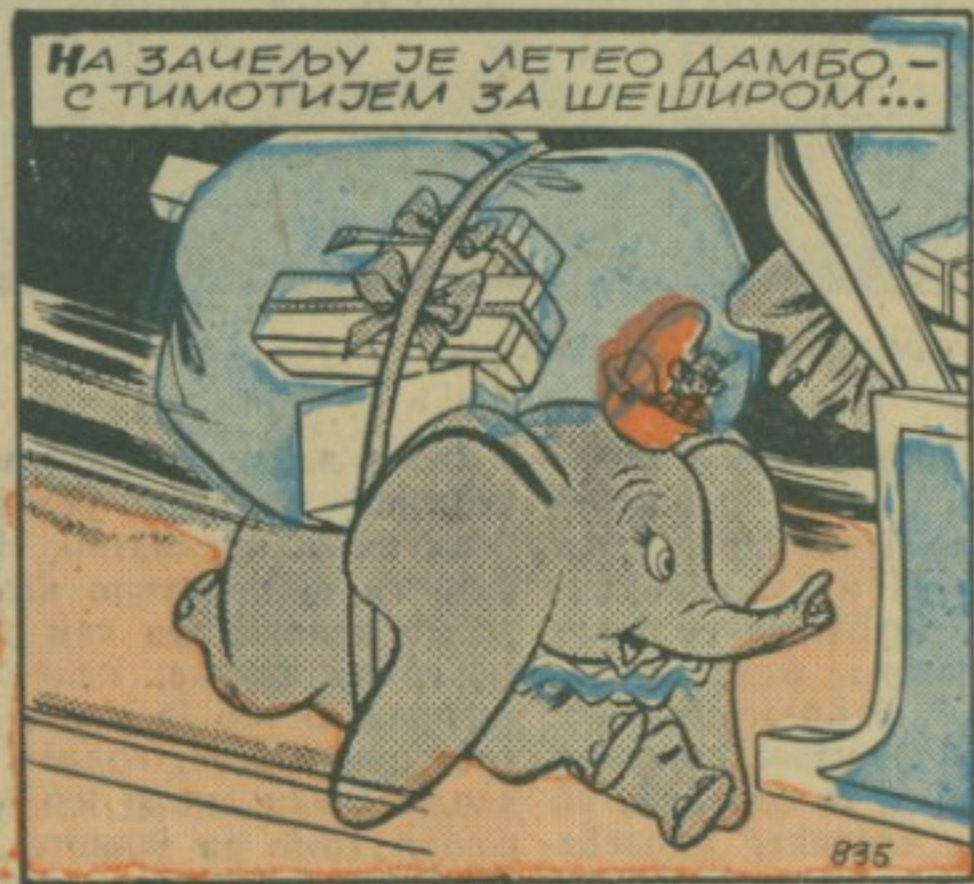
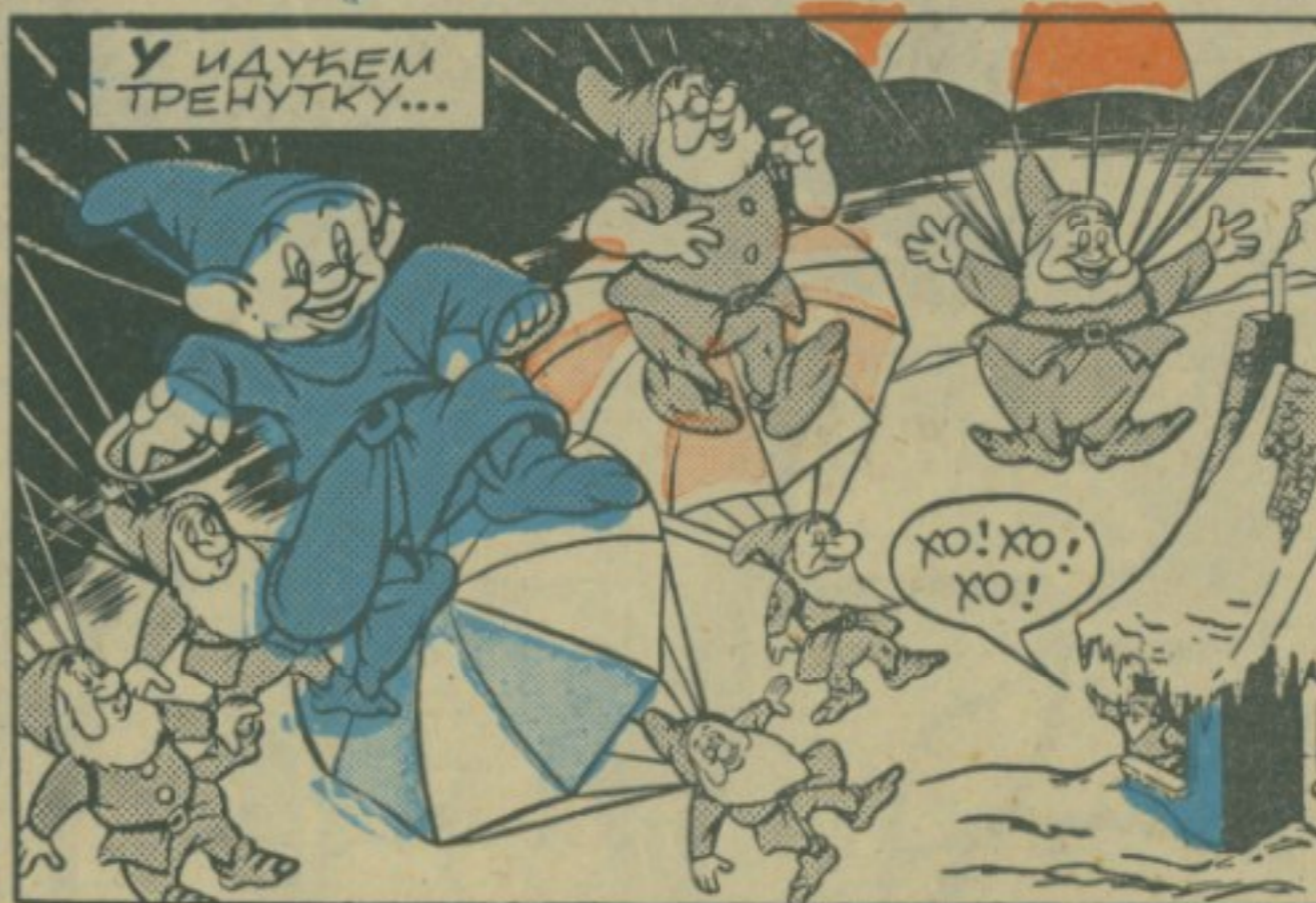
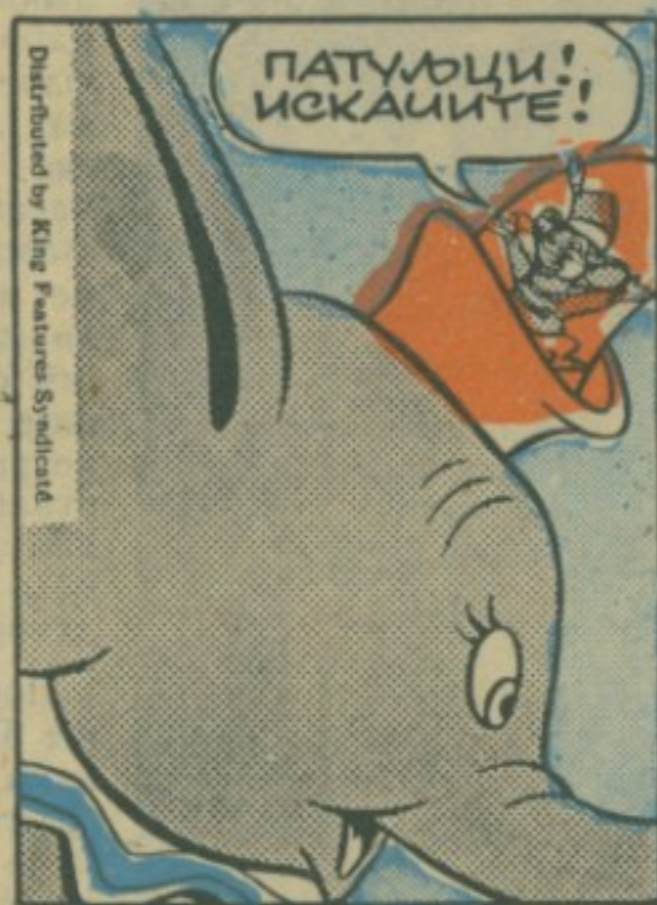
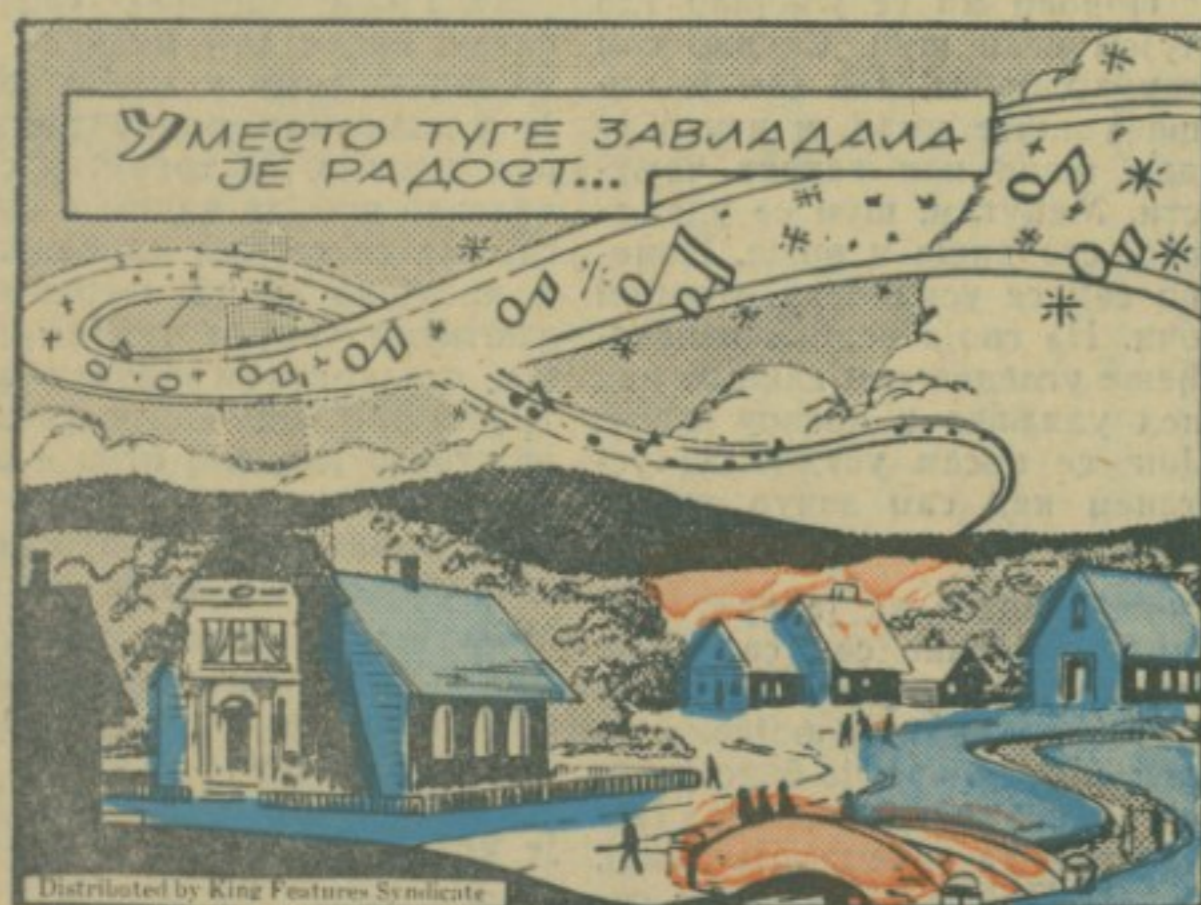
Управо овде, у Тихом океану, могло се десити да се отргне Месец. Потреси који до данас тресу краје-

ве „ране“ трају у тихоокеанском појасу: Камчатка — Курили — Јапанска острва — Индонезија и Филипини, амерички Анди. Овде је концентрисано 300 вулкана — више од половине свих који постоје на Земљи.

ДАМБО И НОВОГОДИШЊА МИСТЕРИЈА

МОСТ ОД ЈАЈА

Шпанским освајачима, који су пре 450 година под командом Писароа упали у Перу, био је потребан каменити мост који би могао да издржи терет коњичке и кола натоварених опљачканим богатством. До тог времена Индијанци су градили мостове од стабала везаних лијаном. Ови мостови издржавали су терет пешака, па ма колико они били оптерећени, јер до доласка Европљана у Америци није било коња.

Мост који су освајачи направили пре неколико векова и до данас је очуван. Његова солидност објашњава се тиме да су се у малтер додала беланца од јаја. Пошто је за ту грађевину било потребно 100.000 јаја, Шпанци су увели да се порез може плаћати и јајима.

КАМЕНИ КЛАВИР

Колекцију је омогућио служај. Пре 60 година Француз Оноре Бедре случајно је открио да каменчићи обешени о конци могу да дају леп звук. Тада је он прикупио каменчиће који ће давати звуке у границама две октаве.

Бедре је тридесет година радио на одабирању и истраживању „музикалности“ каменчића. Данас „камени клавири“ изгледа доста пристојно — у металној кутији више на свиленим нитима разнобојни каменчићи. По висећој клавијатури удара се специјалним малим кременом. При томе се мора тачно знати место удара, пошто један исти каменчић може давати различите звукове. На свом клавиру колекционар изводи и прости мелодије народних песмица и сложена класична дела.

Четврта у Европи

Ове године, 25. септембра, у Француској је рођено 780 девојчица и 820 дечака. Међу овим бебама пронађен је 50.000.000 становник Француске Сибила Лемоан, која је дошла на свет у нормандијском селу Секвил. Преко штампе она је постала позната широм земље. Са својим родитељима била је у Паризу, где јој је предата златна медаља и укажане многе почести.

Са 50 милиона становника Француска је у Западној Европи заузела сада четврто место. Западна Немачка броји 58 милиона, Енглеска 55, а Италија 52 милиона становника.

Мали поклон — велика радост

Можда ћете и ви, као и сви млади углавном, дочекати Нову годину код другарице или друга, у друштву својих вршњака. Поже лећете да том приликом поклоните вашој домаћици, или домаћину (који ће се постарати да вам ноћу у њиховом дому буде пријатна) неки мали поклон. Наравно, то не треба да буде скупоцен поклон, већ нека лепа ситница која ће их обрадовати или засмејати својим духовитим решењем. Ако сте вешти и имате маште, ви ћете, можда, сами направити те ситне поклоне, а ако за то немате смисла, мораћете да их купите. Пре него што поћете у обилазак продавница, препоручујемо вам да свратите на продајну изложбу

новогодишњих поклона Удружења уметника примењених уметности (Савремени дом, Теразије 10). Тамо ћете наћи велик избор разноврсних луткица, духовито и лепо обликованих, које уз то нису ни скупе. Наћи ћете, можда, и неку прикладну ситницу за ваше родитеље којом ћете им причинити радост. Можда ћете се и на сам дан Нове године сетити да сте некоме заборавили да купите поклон, или се спрема да одете у посету рођацима или другарици и хтели бисте нечим да их обрадујете — за куповину поклона неће бити кашно: изложба ће бити отворена на Нову годину по подне, и сутрадан, 2. јануара, цео дан.

БИК КОЈИ СЕДИ

П ОРАЗ СИЈУКСА ЗНАИО ЈЕ У НЕКУ РУКУ ПОРАЗ СВИХ ИНДИЈАНАЦА ЈЕР СУ СИЈУКСИ БИЛИ ДУША ПОВУНЕ. ПРЕДСЕДНИК ТЕЈМОР СМАТРАО ЈЕ ДА ЈЕ ДОШЛО ВРЕМЕ ЗА ПРЕГОВОРЕ О МИРУ. АЛИ, МНОГА ПЛЕМЕНА НИСУ ХТЕЛА НИ ДА ЛИУЗУ ЗА ТО. ИПАК, БОРБЕ СЕ ВИШЕ НИСУ ВОДИЛЕ И ТО ПРЕЈУТНО ПРИМИРЈЕ ПОТРАЖАМО ЈЕ ПРИЛИЧНО ДУГО. ДО МИРА БИ МОЖДА И ДОШЛО ДА ВЛАДА НЕСТОПЉИВА, НИЈЕ ПРЕДУЗЕЛА ИЗВЕСНЕ МЕРЕ...

У. КОЊИЧКИ ПУК БИО ЈЕ УПУЊЕН ДА СЕ ОБРАУНА С ПЛЕМЕНИМА КОЈА СУ ОДБИЛИ ДА ПРИХВАТЕ ВЛАДИНЕ УГЛОВЕ...

П УКОМ ЈЕ КОМАНДОВАО ГЕНЕРАЛ КАСТЕР. УМЕСТО ДА ПОКУША ДА ПРЕГОВАРА С ЊИМА, ОН ИИ ЈЕ УПУТИО ПРАВИ УХТИМАТУМ...

И НДИЈАНСКЕ ПОГЛАВИЦЕ ОДРЖАЛЕ СУ ВЕЛИКИ РАТНИ САВЕТ...

И МАДА ЈЕ БИК КОЈИ СЕДИ ПРЕТРЕО ТЕЖАК ПОРАЗ У ПОСЛЕДЊИМ СУКОБИМА С БЕЛОДОЛКИМА, ЊЕГОВ УГЛЕД МЕЂУ ИНДИЈАНЦИМА ПОСТАЈАО ЈЕ СВЕ ВЕЉИ...

И НА ВЕЛИКОМ РАТНОМ САВЕТУ СВИ СУ ГА ПАЖЉИВО СЛУШАЛИ...

Ј ОШ ЈЕДНОМ ПОКУШАВАЈУ ДА С НАМА ПОСТУПЕ КАО СА СТРАЊЦИМА МАДА ЈЕ ЗЕМЉА У КОЈОЈ ЖИВИМО НАША... И ДА НАС ПОТТИНЕ ЗАКОНИМА КОЈИ НИСУ НАШИ!

Х ОЖЕ, ДА НАС ПОТИСНУ СА МЕСТА НА КОЈИМА СУ ЖИВЕЛИ НАШИ ПРЕЦИ, ДА НАС НАТЕРАЈУ ДА ОБРАДУЈЕМО ЗЕМЉУ КАО МИ ТО НИКАД НИСМО РАДИЛИ И НЕ ЗНАМО КАКО СЕ ТО РАДИ! МИ САМО ТРАЖИМО ЈЕДНО: ДА ЖИВИМО КАО СЛОБОДНИ ЛУДИ И ДА ЛОВИМО КАО ШТО СУ ЛОВИЛИ НАШИ ОЦЕВИ!

ИСПИТ ЗА КАУБОЈА

Пре сто година на западу Америке пасла су крда дивљих коња. Отад и датира тешка служба каубоја чувара стада. Они су ове коње привикавали на јахање. Временом је ово прерасло у посебну врсту спорта — родео.

Данас је родео једна од најомиљенијих забава пастира у Северној и Јужној Америци, неизоставна тачка сваког празника.

Пастир-каубој или гаучо појаше спутаног нејаханог ждрепца који стоји у тесном дрвеном обору од даска. Чим се каубој спусти на коња, одмах се помакне ограда и одвезу се коње ноге. Тако почиње двобој човека и коња који ретко кад траје више од неколико секунди. Уз родео се изводе и друге вр-

сте каубојског спорта: бацање ласа, гађање из пушке, трке колима на стази испресецаној местимично. Међутим, родео представља испит за пастира-јахача, јер он тако добија праву да постане чувар стоке.

Реке на морском дну

Веза између Европе и Америке путем трансатлантског кабла била је прекинута 1929. године. Испоставило се да је у рејону Њу Фаундленда кабл оштећен подводним лавинама.

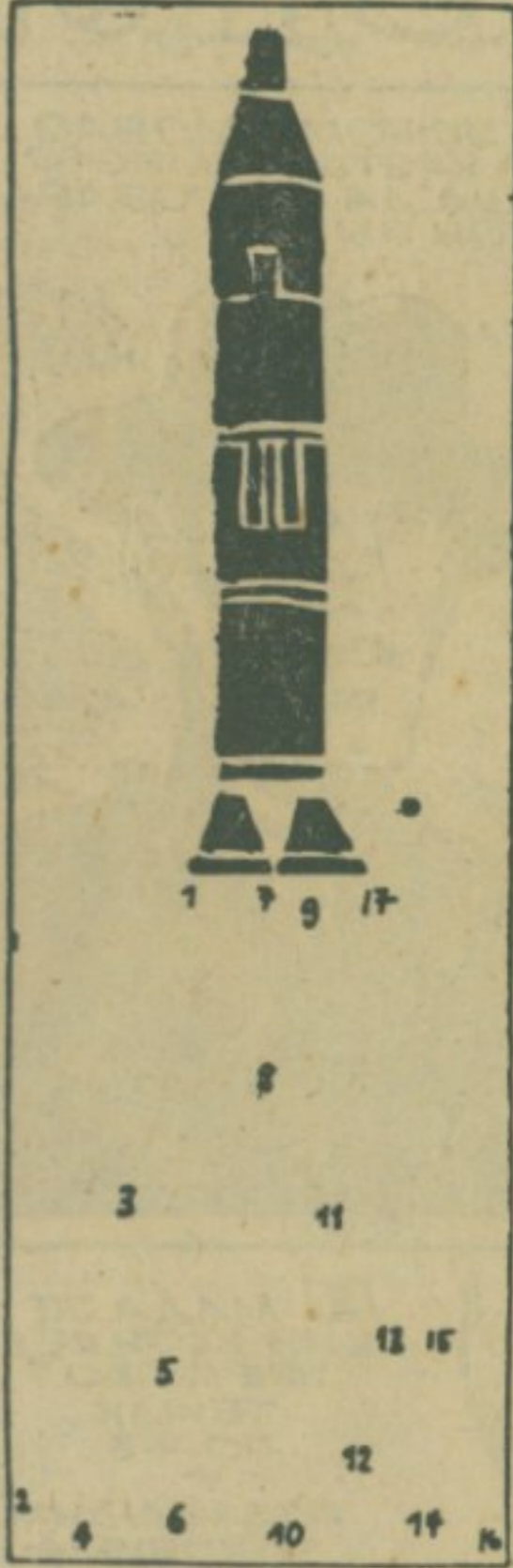
Услед подводних земљотреса огромна маса измрвљене и

водом zasiћене глине руши се са подводних узвишења и тече у долине брзином од 40 километара на час, носећи и муљ. Текући с времена на време по издубљеним коритима, ове реке праве јаруге и кањоне исто као и плаховите реке и потоци на копну.

Сейсмолошко склониште

За време другог светског рата јапански цар Хирохито наредио је да се изгради склониште за његову породицу. Око три милиона жена и деце копало је подземно склониште за цара. Систем вештачких пећина и подземних ходника протеже се на девет километара у дубину планине.

Рат се завршио, а подземно склониште су запустили. Императорово подземно склониште налази се на 160 километара од Токија, у пустој области, па се показало да предстала идеално место за сейсмолошко станицу. Дебели зидови и дубина подземља обезбеђују потпуну сигурност од сметњи које се јављају на површини земље.

ЧИК ПОГОДИ

Убеђени смо да ћеш као „стручњак“ за ракете и без нашег одговора повезујући само оловком бројеве од 1 до 17 сазнати да ли ракета на нашој слици полете у космос или још не?

ОТВОРИ ОЧИ

СНАЂИ СЕ

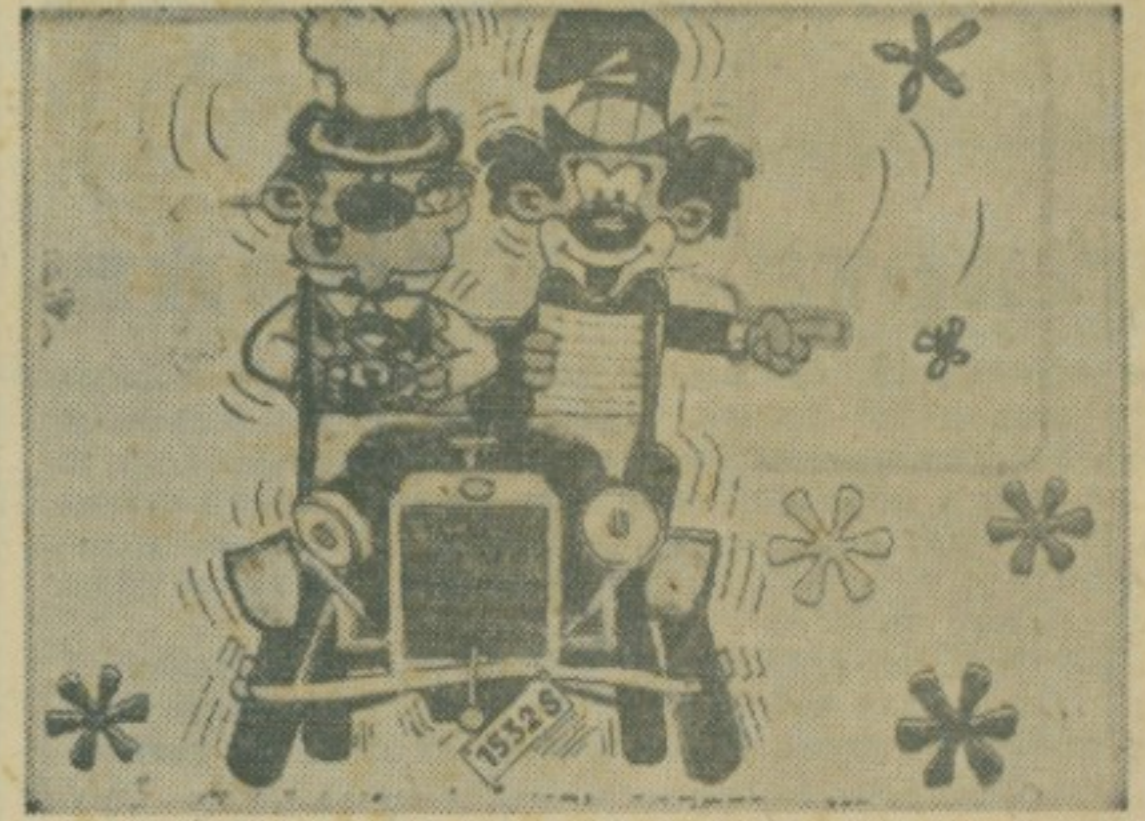
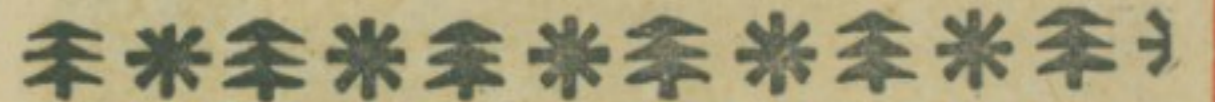
Нова година је на прагу а сви су у некој журби и гужви. У жељи да што пре посвршава своје послове и оде на дочек Нове године, наш илустратор је направио овај цртеж у коме је измешао личности из прошлости и савременог света и свакој од њих наменио по један поклон. Знамо да и ти журиш да направиш јелку и обавиш „сто“ послова, али покушај да одвојиш мало времена и свакој личности „даш“ њен поклон. Међутим, ако не можеш да се снађеш, погледај у наш одговор.

Одговор:

1. средњоевропском витезу (а) — штит (12); 2. француском певачу Жилбер Бекоу (б) — плоча (8); 3. оцу (в) — радио (14); 4. његовој кћерки (г) — марама (6); 5. природњаку (д) — птичица (11); 6. баки (ђ) — бомбоњера (10); 7. Наполеону (е) — топ (9); 8. старијем сину (ж) — слика Битлса (13); 9. млађем сину (з) — труба (7); 10. комесару Мергеу (и) — лула

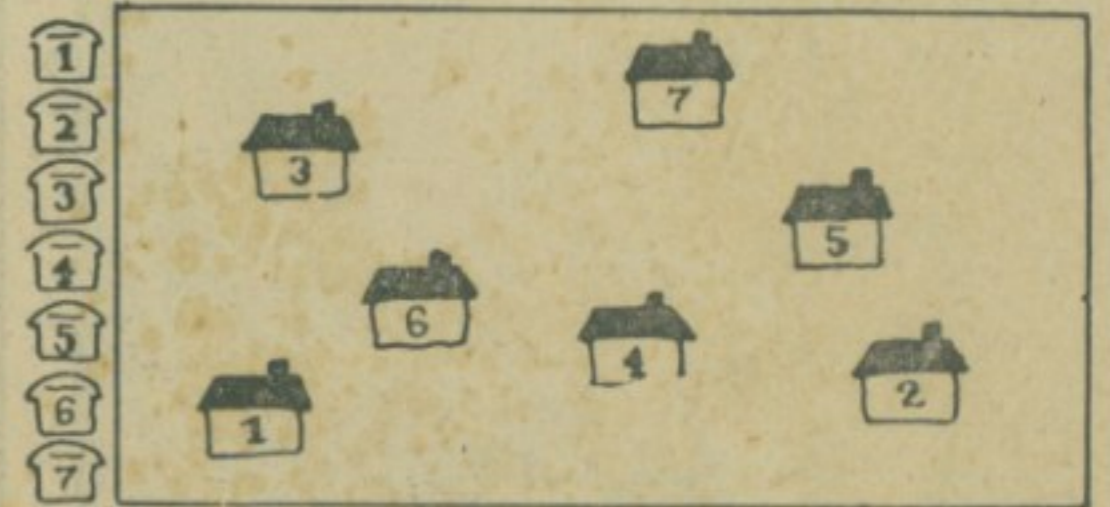
(б); 11. капетану (ј) — пратње три мускетара (1) — мач (2); и 14) ловцу (љ) — ловачке псе (3).

НИЈЕ ЛАКО

— Мићо, од кога си добио писмо?
— Од татке кћерке сна на жене мог оца. Шта она по родбинским везама дође Мићи?
Одговор:
То је Мићина сестра.

СВЕ ПО СЕДАМ

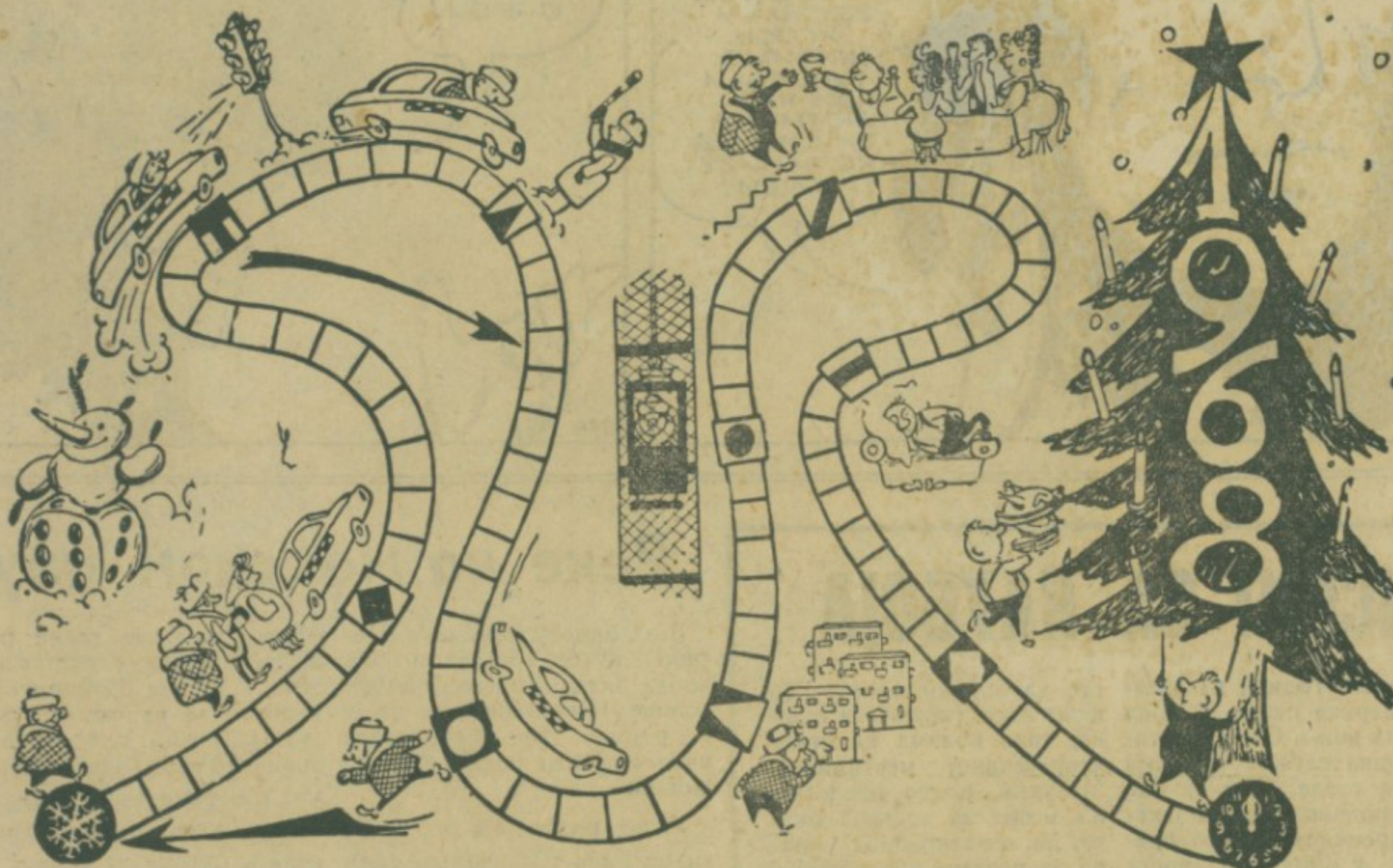
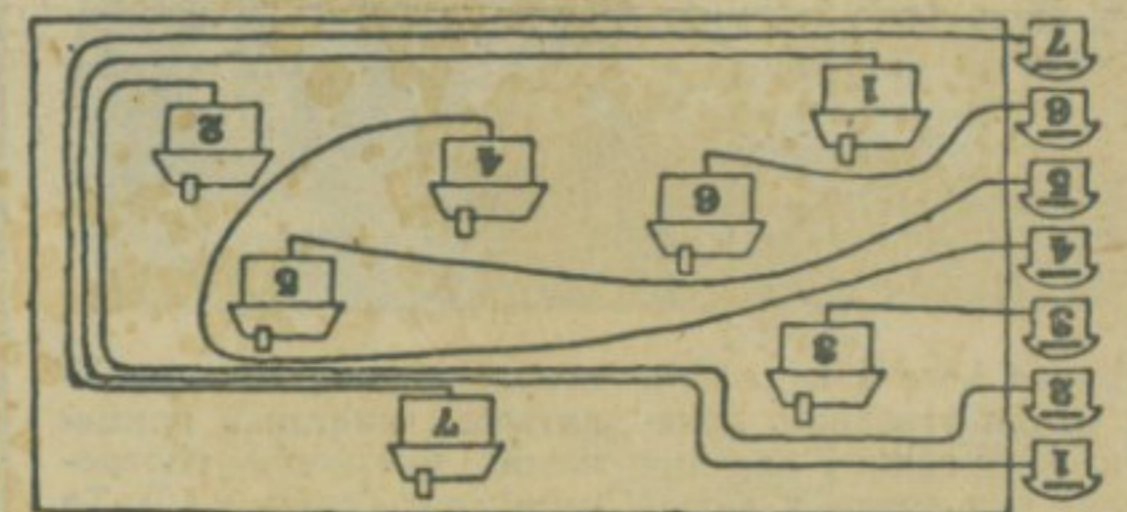
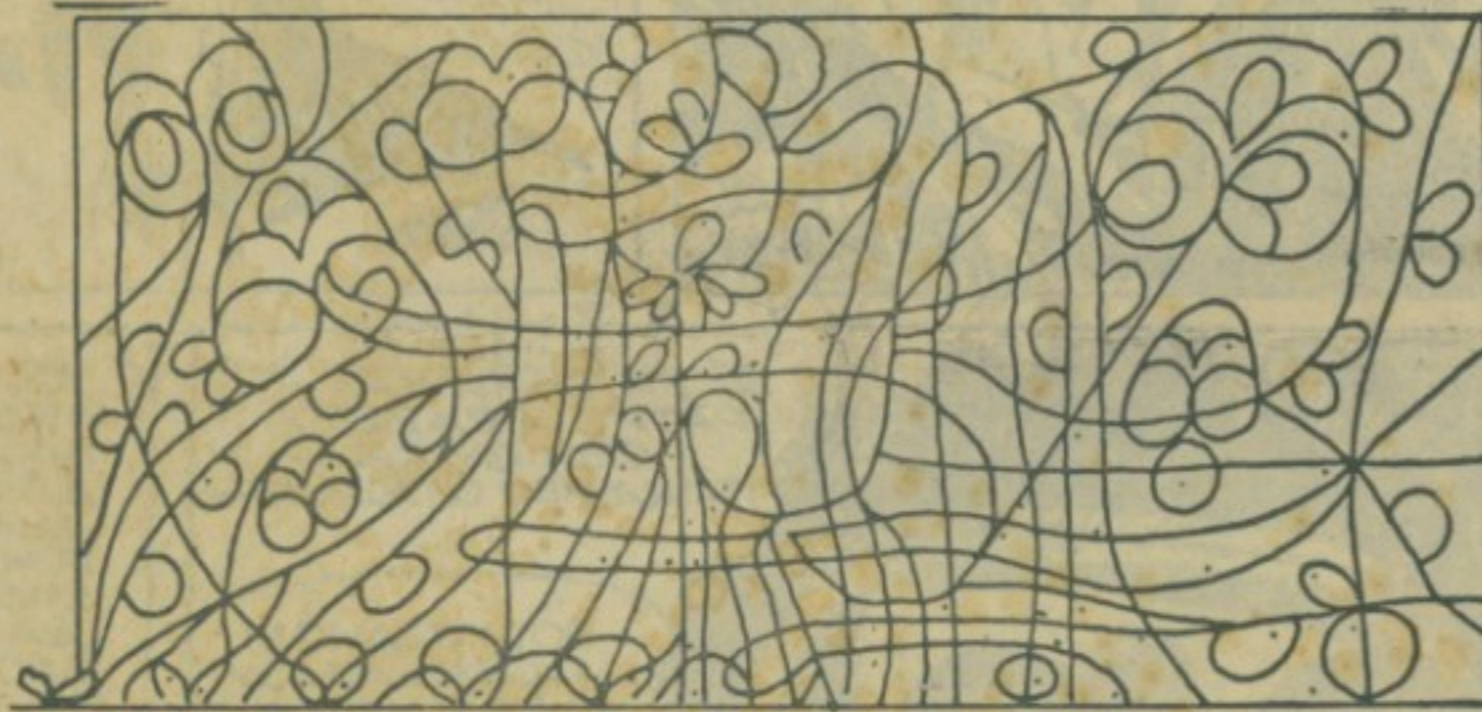
У једном насељу сазидано је седам нових кућа и постављено седам кутија за писма. Како дворшта нису поплочана то смо теби оставили да сваку кућу повежеш једном стазом са њеном кутијом

за писма. Само пази: стаза не смеју излазити изван овог оквира нити се укрштати. Ако ти се учини да је задатак тежак, погледај наш одговор.
Одговор:
Види цртеж.

За мале радозналце

Баштован је данима и данима вредно заливао своју салату и надао се да ће му добро родити. Али, али које увек постоји овога пута због малих прождрљивих птица, није му дало мира. Тада се решио да направи нешто што ће му помоћи да их се отресе. За ту његову идеју заинтересовао се и наш илустратор. Ако желиш да сазнаш шта су њих двојица смислили да се отресе малих неваљалаца, поцрни сва поља обележена тачком.

Одговор:
огитвртг

КО ЋЕ ДА ЗАПАЛИ ПРВУ СВЕЋИЦУ?

Да гости у очекивању да буду позвани на новогодишњу трпезу не изгубе стрпљење, предложите им да се забаве овом веселом игром која подсећа на „Не љути се, човече“. Број играча није ограничен. Сваки од њих треба да има свој знак (метални новчић,

дугме, наушнице, половина палидрвца и слично). Потребна је још коцкица за бацање. Да трка не би била сувише лака, на стази се налазе препреке. Треба их савладати. Дакле, ко ће први стићи до јелке и на њој упалити прву свећу?

Ред на такси-станици

(пропушташ једно бацање коцкице)

Првена светлост на семафору

(пропушташ једно бацање коцкице)

Заборавио си адресу пријатеља

(Врати се кући по њу.)

Стигао си у улицу. Све куће су исте. У коју да уђеш?

(Пропусти једно бацање)

Заглавио си се у лифту.

(Пропушташ два бацања)

Закаснио си на испраћај старе године

(Пропушташ два бацања)

Прејео си се и мукат ти је

(Испадаш из игре)

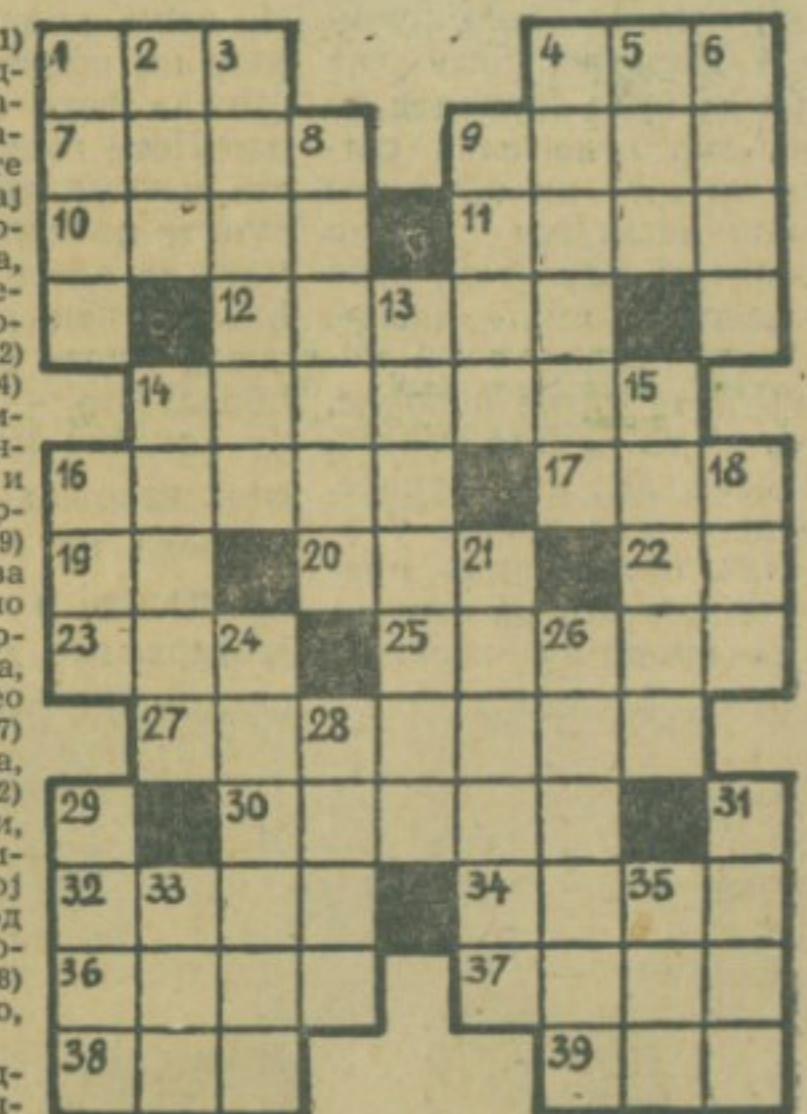
Помогао си домаћинци око стола

(Прескочи три поља)

Запали свећу!

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) скраћеница за једну америчку државу, 4) птица певачица, 7) склониште у земљи за смештај зимнице, 9) пољопривредна алатка, 10) прибор за шивење, 11) наш композитор (Крсто), 12) рад на разбоју, 14) острво у Средоземном мору, 16) француски филозоф и књижевник (Ернест), 17) посуда, 19) хемијски знак за иридијум, 20) једно од презимена истарског књижевника, 22) неодевен, 23) део ваге, 25) огроман, 27) запаљене слице, 30) река у Азији, 32) град у Румунији, 34) држава у Африци, 36) река у Црној Гори, 37) један од десеторице старогрчких хероја, 38) грубо вунено сукно, 39) река у Перуу.

Усправно: 1) плодни предео у источној Србији, 2) престоница старе Арголиде, 3) славни енглески хемичар и физичар (Поу), 4) зборник законца, 5) врста инсекта, 6) део мушке одеће, 8) град у Славонији, 9) домаћа животиња (множ.), 13) француски глумац и шансовер (Шарл), 14) совјетски шаховски велемајстор, 15) минерал тамнозелене боје, 16) мочварно земљиште, 18) део пристаништа, 21) кратко понављање садржине неког текста, 24) жичани музички инструмент, 26) приморска језера настала потапањем речних ушћа, 28) ишчекивање, 29) санитетски материјал, 31) врат, 33) острво на Јадрану, 35) медикамент.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) барок, 6) Марибор, 8) Мики, 9) атом, 11) Охајо, 13) „амп“, 14) ла, 15) Арг, 17) ет, 18) Ив, 20) ауто, 22) лос, 24) сви, 25) тил, 26) Лео, 28) ему, 30) кап, 32) ила, 34) ил, 35) пре, 37) Ик, 38) Мира, 40) Рајт, 42) хуп, 43) ока.

Усправно: 1) бака, 2) арија, 3) ри, 4) оба, 5) ката, 6) Михаило Лалчић, 7) „Ромео и Јулија“, 8) Мол, 10) мит, 12) ора, 16) гусле, 19) во, 21) ТВ, 23) сто, 27) еп, 29) ми, 30) ким, 31) ар, 33) акт, 35) Пап, 36) Еро, 39) ру, 41) ак.

ГУСАРСКИ НАПАД НА РАЗАРАЧ

За време II светског рата посада погођене немачке подморнице покушала је да отме амерички разарач у крвавој борби прса у прса.

Н оћ између 5. и 6. маја 1944. године била је до ста ведра. Месећ се појављивао с времена на време и обасјавао необичајено мирно море. Амерички разарач „Бакли“ стајао је готово непомично у води с угашеним моторима. Тог дана по подне неки савезнички авиони гоњили су једну немачку подморницу у том делу мора и сад је разарач чекао да се подморница појави из воде. Да не би одао своје присуство, готово потпуно је угасио своје моторе.

Посада разарача ишчекивала је с нестрпљењем да подморница изрони. Изненада подморница је почела да се појављује из воде и то врло близу разарача. Да ли јој је перископ био покривен или је капетан подморнице био сигуран да у близини нема никакве опасности заваран угашеним моторима разарача, тешко је рећи. Кад је подморница потпуно изронила подигао се торањ куполе и један официр се појавио. Вероватно је тек тада приметио подморницу. Али, назад се није могло. За роњење је било касно. Због тога је официр издао наређење и посада подморнице је почела да искаче из куполе и трчи ка топу и митраљезима који су се налазили на палуби подморнице. Врло брзо и вешто хиџи су почели да ударају по разарачу.

Али ни посада разарача није спавала. Машине су биле стављене у покрет а топови ступили у дејство. Међутим, да ли услед велике брзине или узбуђења, тек први по-

тун са разарача био је потпуно промашај. И док се посада спрема да испали по-

лотуне разарач је већ урло пуном брзином ка подморници у црн-цак линији да

би избегао торпеда са подморнице.

Ни други ни трећи потун нису били много боље усмерени тако да су само незнатно оштетили подморницу. Немци су боље гађали: погодили су командни мост топовским хиџем док митраљежи нису дали ником да се помоли на палубу. Међутим, ипак су то били само очајнички покушаји Немаца да одложе своју пропад. Снажним ударцем прамац разарача се дубоко зарио у средину подморнице.

Потресена ударом посада подморнице је престала да пуца, чули су се и гласови о предаји. Ватра са подморнице је престала па су и са разарача прекинули паљбу. Али, тада се догодило оно неочекивано: кад су се на разарачу томе најмање надали, Немци су јурнули на палубу разарача наоружани машинкама и револверима. И мада су Американци брзо потражили за-

Био је то прави гусарски напад, само што су ови модерни гусари уместо ножа и мача имали ватрено оружје. Изненађена посада разарача није у почетку знала како да се брани. Око тридесетак Немаца већ је било на палуби. Они су свој главни напад усмерили на топове са предњег дела брода, које је бранила једна група морнара. Међу њима се истицала цинковска фигура црнаца Друда Перла. Добро заклоњени иза топова Американци су некако одолевали нападима бранећи се чим су стигли.

Међутим, Немци су тако снажно напали да посада топова сигурно не би дуго издржала да се није догодило нешто што их је поколебало. Да би се одбранило од ових гусара, капетан је наредно да разарач крене уназад и тако се одвоји од подморнице и онемогући даље притицање Немаца. Видели тај маневар

скоке на палубу подморнице, али су пали у воду. Немци на палуби разарача били су уквћени у клопку. Остало им је једино или да се предају или изгину. Они су изабрали ово друго.

Поново су јурнули на топове. Да би им олакшали напад са подморнице је грунуо топ али то је у исто време отежавало и самим Немцима да се приближе исувише и изврше последњи напад. У међувремену са задњег дела брода почели су да гађају подморницу и после неколико добро циљаних потуна топ је био ућуткан. Убрзо и цела подморница почела је да тоне.

Немци су поново јурнули на посаду топова на предњем делу разарача. Један официр је увидео да је црнац Друд представљао главну сметњу њиховом надзирању и почео је да виче: „Помоли твоју прљаву њушку, псето црно, да ти ја покажем како се гађа. Друду то није требало два пута поновити. Узалуд су његови другови покушавали да га задрже. Наоружан гвозденим шипком он је јурнуо на Немце.

Срећом по њега са задњег дела брода отворена је митраљеска ватра на Немце тако да су се они нашли између две ватре и почели да јуре тамо-амо тражећи заклона. Друд је јурио за њима и излагао се ватри својих другова. Немац је покушао својим машин-гевером да га заустави али вештим и брзим ударцем Друд му је шипком узбио оружје из руке а онда се, одбавивши шипку, бацио голо-рук на Немца. Овај је покушао да се брани, али црнац је био снажнији. Вештим покретом тела шчепао га је за врат и ноге, дигао увис и бацио на остале Немце који су били иза куле за топове, а нису пуцали из страха да убију свог официра.

Официр је био мртав. Сваки отпор је престао. Од тридесетак Немаца колико се било попело на палубу разарача само петорица су још били живи. Американци су имали седам мртвих и десетак рањених. Од посаде подморнице само је дванаест било спасено док су остали нестали у мору. Покушај отмице разарача, мада замало није успео, завршио се катастрофално по нападаче.

... последњи новитет произвођача дечијих играчака представља лутка која може да се претвара у лутана. Не само што мења косу већ и глас. Од девојчице постаје дечак кад се кључ у њеном механизму за „говор“ више пута окрене.

...у Музеју Фрајштат у Аустрији изложен је први шатровачки речник који потиче из средњег века. Овај „међународни“ језик употребљавали су тада пројаци, лопови и кочијаша са дилижанса.

... ускоро ће у месту Лоано у близини Бенове бити отворена за посетиоце пећина Санта Лучија, дубока 600 метара. У њој су нађени трагови неандерталског човека и његовог непријатеља пећинског медведа. Старост ових ископина процењује се на 60.000 година.

... најједначенију климу на свету има острво Јава: разлика између најтоплијег и најхладнијег месеца у години износи само један степен.

ПУТНИК ПРЕ 150 ГОДИНА

У данашње време кад ракете спремају за пут на Месећ, кад човек осваја неиспитане висине, као права бајка изгледа нам како се пре 150 година путовало поштанским колима са две или највише четири „коњске снаге“. Није се путовало ни брзо ни удобно, а ипак — путовало се. Пут од Беча до Граца преко Брука прелазила је дилижанса за 34 часа, дакле за време које је данас потребно да се облети око Земаљске кугле. Они који нису имали новац путовали су пешке по бескрајним путевима, ако су ови уопште могли да се назову „путеви“. Возили су се једино кад би се неки кочијаш смиловао и примио их у кола за кратко време. Можда се још из тог обичаја развио „ауто-стоп“.

Имућан путник најмио би запрежна кола или се возио поштанским. У сваком већем граду постојала је станица за поштанска кола, а у великим градовима и више.

Ред вожње на појединим линијама био је одређен унапред за целу годину. У календарима из 18. века, поред датума важних празника, налазило се и званично саопштење о доласку и одласку поштанских кола. Али за путовање није било довољно само знати ред вожње већ и у које се време градска капија у појединим градовима увече затвара, а ујутро отвара. Ако би се неко одлучио на већи пут, на пример из Беча у Будимпешту, узимао би у руке календар да види ког

дана и у које време полазе поштанска кола.

А то није било као данас кад човек гледа у ред вожње кад има следећи воз, која му је најбоља веза итд. Тада се морало у календару тачно утврдити ког дана возе поштанска кола. Јер, било је линија на којима су кола само једанпут или двапут месечно саобраћала. Осим тога било је препоручљиво да се бар 10 дана унапред осигура место, и то писмено, јер се могло десити да путник не добије место и да мора да одгоди

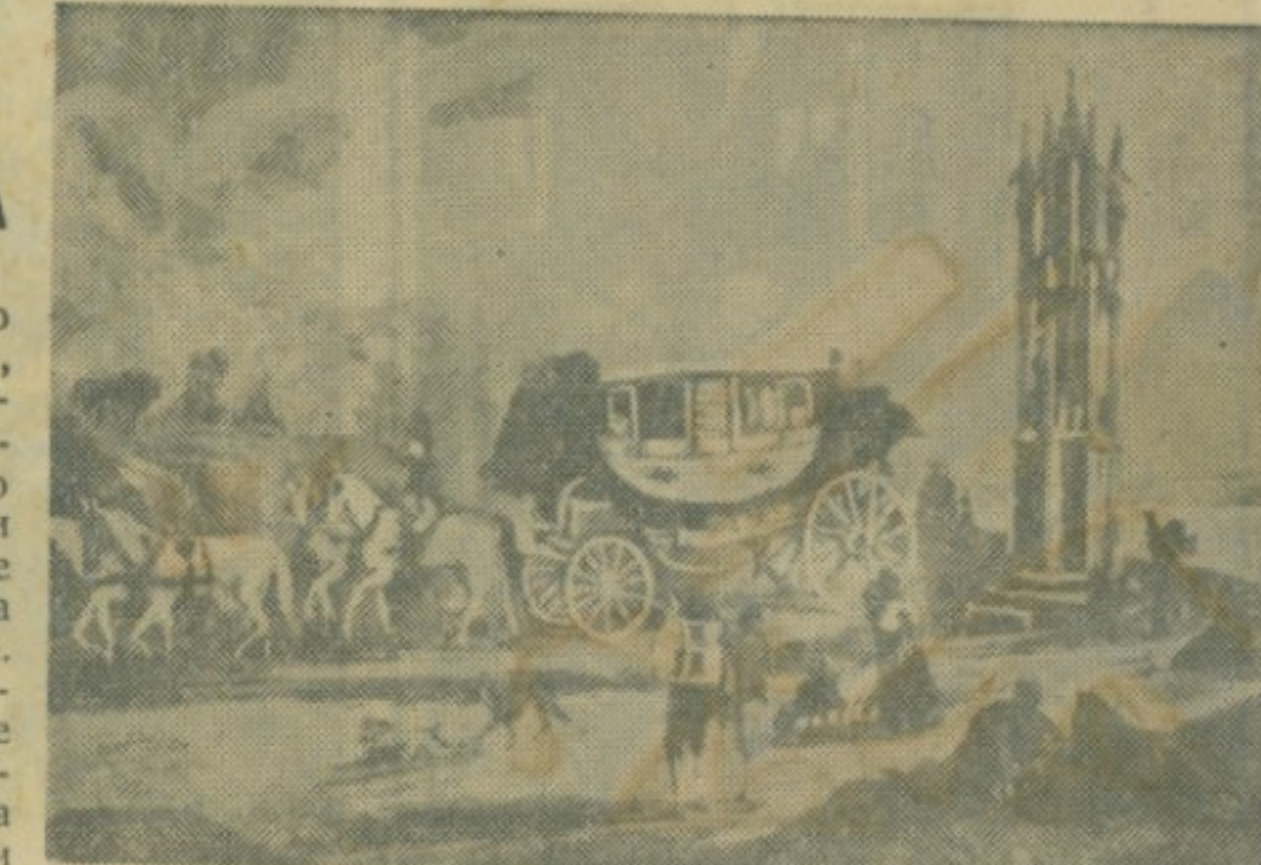
пут на 14 дана, па и цео месец.

И тако, пожутели листови календара причају нам данас о путовању дилижансом коју су назвали и „брзим колима“.

Ко је хтео да путује поштанским колима, морао је да има путну исправу издату од надлежне полицијске дирекције. То је било најважније. Јер, без путне исправе путник уопште није могао бити примљен. Војна лица су добијала путну исправу од надлежне војне команде.

Ако је путник намеравао да путује „брзим колима“, морао је благовремено да обавести директора поштанских кола. Са собом је могао да понесе 10 кг пртљага. Али то још није све. Путник је морао да зна како треба да се понаша за време вожње. Тако се, на пример, нису смели возити „због несташнице места и учтивости ради.“ Лула доброг квалитета смела се пушити само онда ако би се сви путници с тиме сложили. За путнике је сервиран доручак, ручак и вечера. Ко то није хтео, морао је унапред да обавести дирекцију јер би му се иначе оброци урачунали у цену карте. За доручак су се добијале две шоље кафе с хлебом, за ручак супа, два јела с месом, печење са салатом и колачи; за вечеру супа и печење са салатом. Пиће се плаћало посебно.

У гостионицама где се ноћивало сваки путник је добијао посебну собу са чистим креветом. Соба се зими ложила. За доручак и вечеру путници су имали пола часа времена, за ручак један, а за спавање седам часова. На појединим станицама стајало се само 4-5 минута. Путници нису били обавезни да кочијашима дају напојницу. Ако се онога дана када кочије не возе пријаве за вожњу најмање

4 путника који су спремни да снесу трошкове, стављала су им се на располагање кола са четири седишта. На признаницу коју је сваки путник добио било је записано чега све путник мора да се придржава.

Колико дуго траје и шта кошта ово удобно путовање поштанским колима? На пољеђени признанице све је било забележено. Пут од Беча до Будимпеште трајао је 28-30 часова, од Беча до Трста 70-75, од Беча до Венеције 75-76 часова. За једноставну вожњу од једне станице до друге плаћало се: за седиште у унутрашњости кола 32 крајцаре; за седиште на крову 34 крајцаре, за дете између двоје одраслих 8 крајцара, за дете на крилу 6,5 крајцара.

Сваки путник морао се сам бринути за свој пртљаг. Жигосана писма и пакети нису се смели носити, јер су у том случају били заплениени, а путник који се није придржавао наредби, бивао кажњен.

Зар вам све то не изгледа као прича у веку ракета, авиона, експресних возова?

Није било судара и несрећа, али се ни тада није путовало без опасности. Било је разбојника који су нападали недужне путнике, али вешти и добро наоружани кочијаша ипак су некако излазили на крај са њима.

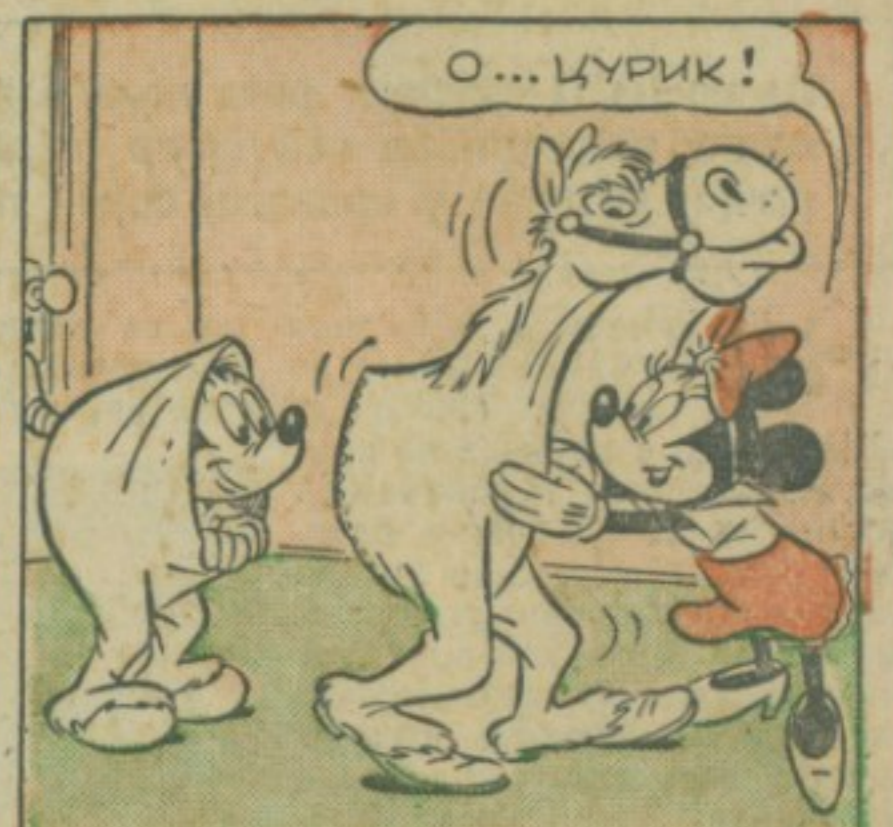
Данашњи век је век брзине. Човек лети, он је остварио своје снове. Па ипак, споро путовање дилижансом имало је и те како својих лепота.

ПРИЗНАЦИЦА ЗА БРЗУ ВОЖЊУ КОЛИМА ИЗ 1833. ГОДИНЕ

МИКИ

WALT DISNEY

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

